

AKTUALNO Vprašanje

Brez žičnic ni turizma! To slišimo na vsakem koraku, kę se pogovarjamo z ljubitelji gora in smučanja.

Na Gorenjskem za sedaj, razen že dotrajane žičnice v Kranjski gori, podobnih naprav še nimamo. Vendar že pred leti je pobuda za to, da bi jih dobili, rodila nekaj uspeha. Začeli smo graditi žičnico na Vitranc. Letos spomladi pa nas je prijetno presenetila vest, da bomo morda že letos imeli

tudi žičnico na Krvavec, medtem ko je žičnica na Komno zgolj še projekt.

Da bi seznanili naše bralce s tem, ali bo moč že letos v hribi ali na smučanje z žičnicami, smo povprašali vrsto turističnih organizacij.

Zvedeli smo:

Žičnica na Vitranc, kot zatrjuje ing. Suhač, bo dograjena končno letos oktobra. S tem bo Kranjska gora prav gotovo precej pridobila na svoji turistični mikavnosti.

Glede žičnice na Krvave pa smo zve-

deli, da so investicijska sredstva sicer zagotovljena, menijo se pa le še o tem, ali ne bi bila raje investitor Gorenjska turistična podzveza in ne »SAP«.

Dokončno to še ni rešeno.

Torej: če bo vreme kolikškaj nakljenojen graditeljem, bosta letos v pozni jeseni stekli tako težko pričakovani žičnici na Vitranc in seveda tudi na Krvavec.

Turistom — ki si čedalje bolj žele ugodja — se torej obeta boljši časi.

AKTUALNO Vprašanje

Kdor zgodaj vstaja...

tu in tam jih bo katero izmed podjetij nekoliko znižalo. Za inozemske goste je v prvi vrsti interesanten Bled in Bohinj. Hotel »Toplice« bo nudil penzion inozemcem prihodnje leto v višini 1900 do 2300 dinarjev, »Park hotel« 900 do 1500, prav tako »Jelovica«, v hotelu »Krim« pa bo cena penzionu 1050 do 1300 dinarjev. V Bohinju — v hotelu »Zlatorog« bodo inozemci lahko preživeli penzion za 750 do 1100 dinarjev, v hotelu »Pod voglom« za 800 do 1250, v hotelu »Jezero« pa za 750 do 1100 dinarjev. Hotel »Erika« v Kranjski gori pa bo nudil penzion za 800 do 990 dinarjev.

Tudi domaćim gostom lahko povemo razveseljivo novico: cene zanje bodo sicer v sezoni le za spoznanje niže od letošnjih, občutne pa bodo znižane v predsezoni in po njej. Nekatera podjetja sicer niso še pravilno dojela znižanja cen izven sezone in so jih le malenkostno znižala. Blejska gostinska podjetja pa so šla po pravilni poti. Cene svojih storitev so v tem času znižala za 35 do 50%.

Mimo tega bodo posamezni gostinski obrati in podjetja nudili grupam še posebne popuste, seveda na podlagi individualnih pogodb.

Sprajzniti se zgolj z dejstvom, da so cene hotelskih storitev pravčasno objavljene, seveda ne bi bilo umestno. Zato je treba usmeriti iniciativu gostinskih delavcev v to, da začno prodajati svoje storitve po teh utrjenih cenah in ne čakati na miločino inozemskih potovalnih uradov. Se pravi, ni treba čakati na to, za kakšne cene penzionov bodo inozemci nudili gostincem svoje turiste.

Turistična podzveza je pravilno ocenila potrebo po širši in temeljitejši turistični propagandi. Že oktobra meseca bo izšel bogat prospekt Bleda in okolice. Sedaj pa je naloga posameznih gostinskih obratov oziroma hotelov, da ta glavni prospekt dopolnijo še s skromnejšim, lastnim prospketom, iz katerega bodo razvidne posebnosti vsakega turističnega objekta.

Ko se človek pogovarja z inozemskimi turisti, mu le-ti največkrat povede, da je hrana v naših lokalih zelo obilna, vendar še ne dovolj raznolika. Tudi zoper postrežbo, vsaj letos, ni bilo slišati bistvenejših pri-pomb. Zato ne bi bilo napak, če bi gostinska podjetja morda malce razmisli o hrani, ki jo nudijo inozemskim interesentom in morda o tem, ali se ne bi dalo s koliko manjšimi porocijami znižati tudi ceno celnemu dnevnemu penzionu. To je sicer le stvar za premislek, kajti napak bi bilo zaleteti se in morda poslabšati prehrano na račun cen, kar bi seveda rodiло povsem nasprotne posledice.

A.

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ST. 65 — CENA DIN 10.—

Otroci padlih borcev se na TABORJENJU SPOZNAVAJO MED SEBOJ

Polotok Verudica je bil nekdaj vojaško oprišče. Preraščen je z grmičevjem in borovim drevojem in na polotoku je do letošnjega leta živel le svetilničar. Glavni odbor ZB Slovenije je letos sklenil, da bodo otroci padlih borcev taborili ločeno od ostalih tabornikov in tako so na polotok Verudica prišli taboriti tudi otroci padlih borcev iz Kranja. Okrajni odbor ZB Kranj je že spomladis postavil novo leseno barako, v kateri imajo kuhinjo in skladišče, med drevojem in grmičevjem pa so postavili kakih 40 šotorov. Okrajni odbor ZB Kranj je prispeval preko 4 milijone dinarjev za ureditev in opremo. Na taborjenju so se izmenjali že 4 izbrane. Skupno bo taborilo letos 500 otrok padlih borcev z Gorenjske.

Zivljenje v taboru je dobro pripravljeno, kajti Okrajni odbor ZB hoče doseči, da bi se otroci padlih borcev bližali in spoznali med seboj. Vodstvo tabora skrbni tudi za kulturno in splošno razvedrilo tabornikov. Tretja skupina, ki se je v soboto vrnila na Gorenjsko, si je pred odhodom ogledala vojaško letališče v Puli, kjer so jim piloti vojnega letalstva po-kazali reaktivna letala. Ogledali so si tudi ladje-delnicu v Puli, puljski festival, razstavó Moše Pijada in stalno razstavo JLA. Nepozaben vtis pa je na otroke napravil skupni izlet na ladjo »Galeb«. Prijazni mornarji so jim razkazali vso ladjo, kakor tudi sobo maršala Tita.

Občinski odbor v Puli je obljubil, da bodo na polotok napeljali električno napeljavno in uredili kuhinjo v eni izmed starih vojaških trdnjav.

—an

Oktobra bomo volili LJUDSKE ODBORE

Torkov plenum Občinskega odbora SZDL Kranj je razpravljal o pripravah za volitve ljudskih odborov, ki bodo brzkome zadnjo letošnjo oktobrsko nedeljo. Predsednik ObLO Kranj, tov. Vinko Hafner je na plenumu uvodoma poudaril, da bo to eden najpomembnejših notranje političnih dogodkov v zadnjih letih. Po petih letih bomo namreč spet volili ljudske odbore, ki jim je bil mandat v tem času zaradi reorganizacije ljudskih odborov dvakrat podaljšan. Hkrati so to prve volitve ljudskih odborov, odkar smo uveli sedanji komunalni sistem. Nove ljudske odbore bomo volili za 4 leta. Od dobrega poteka volitev in ustrezne izbire odbornikov je mnogo odvisno to, kako bodo občine delale in kako bodo volivci z njimi zadovoljni.

Pri teh volitvah sta zlasti pomembni dve novosti, ki ju je uvedel pred meseci sprejeti zakon o volitvah ljudskih odborov. Prva je ta, da bomo v vseh občinah volili razen občinskih zborov tudi zbere prizvajalcev, ki so bili doslej le v okrajih, republikah in zvezni. Druga novost pa je v tem, da okrajnih odbornikov ne bomo več volili volivci neposredno, temveč jih bodo volili občinski ljudski odbori iz vrst svojih odbornikov.

Predvidevajo, da bo štel novi občinski ljudski odbor Kranj 80 odbornikov, oziroma po 40 v vsakem svojem domu. V občinskem zboru bo torej po 1 odborniku na skoraj 1000 prebivalcev ali na 650 volivcev. V občinskem zboru prizvajalcev pa bo pri nekaj več kot 12.000 zaposlenih v občini po 1 odborniku približno na vsakih 330 zaposlenih.

Področje novih volilnih enot v občini naj bi se praviloma ujemalo z zaokroženimi področji naselij, oziroma s področji zborov volivcev (v vseh primerih pa ni bilo mod najti take rešitve). To je zelo pomembno, ker vpliva na uspešnost zborov volivcev in krepi odgovornost odbornikov do volivcev. V vsaki volilni enoti bomo volili praviloma po 1 odborniku; izjeme bodo nujne le v nekaterih večjih volilnih enotah, kjer bomo volili po dva ali celo tri odbornike (n. pr. v volilni enoti Kranj - center, Stražišče itd.). Vseh volilnih enot, ki bodo

— po teritorialnem načelu — volile odbornike v občinski zbor, bo v kranjski občini 32.

Težavnejša je ustrezna razdelitev gospodarskih organizacij v volilne enote, ki volijo odbornike v občinski zbor prizvajalcev. O tem je tekla razprava tudi na plenumu. Tu gre za odločitev, ali naj se združijo gospodarske organizacije v volilne enote po sorodnih strokah (kar tudi ni moč sledno upoštevati) ali pa po gospodarskih področjih (industrija, obrti itd.). Ker sme biti izvoljenih v vsaki tej volilni enoti največ po 5 odbornikov, bodo v »Iskri« (8 odbornikov) in »Tiskanini« (6 odbornikov) po 2 volilni enoti. Kmetje, včlanjeni v zadrugah, in kolektivi kmetijskih posestev bodo v vsaki izmed obeh volilnih enot (ena na levem druga na desnem bregu Save) izvolili v zbor prizvajalcev po 1 odborniku.

Volitve bodo razpisane v bližnjih dneh, zbori volivcev v občini pa se bodo sestali predvidoma v drugi polovici septembra. Ti zbori volivcev, ki bodo izbirali kandidate, bodo sklepni le, če se jih bo udeležilo 10% tamkajšnjih volivcev. Lep praktično dosedanjih zborov volivcev vemo, da je moč tolikšno udeležbo doseči le s temeljito aktivnostjo političnih organizacij, ki zato ne smejo oklevati z delom.

Era bistvenih stvari volitev je seveda izbira kandidatov, saj bo od kvalitete novih odbornikov odvisno, kako uspešno bo lahko delal občinski ljudski odbor, hkrati pa tudi okrajni ljudski odbor, ki bo sestavljen iz vrst občinskih odbornikov. Zato se bomo odločali za ljudi, ki so s srcem za razvoj naše družbene poti, ki uživajo pri volivcih ugled in ki bodo kos odborniškim nalogom. Pri izbiri kandidatov za odbornike občinskega zborna prizvajalcev pa bo treba še posebej paziti na ustrezni socialni sestav kandidatov, ki naj bi jih izbirali predvsem iz vrst delavcev, ki že delajo v organih delavskega samoupravljanja; to bo pomagalo okrepliti tudi stike med ljudskim odborom in organi samoupravljanja v podjetjih, kar bo v nadaljnjem izpopolnjevanju komunalnega sistema zelo važno.

V SLIKIH IN BESEDI

NA POSTAJI V KRANJU

VRVEŽ NA KRANJSKI ŽELEZNIŠKI POSTAJI JE ZLASTI ŽIVAHEN OB URAH, KO PRIHAJAJO IN ODHAJAJO VLAKI, S KATERIMI SE VOZIJO DELAVCI KRANJSKIH TOVARNI. NAŠ FOTOREPORTER JE UJEL NEKAJ ZANIMIVIH POSNETKOV OB VLAKU, KI PRIHAJA V KRANJ OB ŠIRIH POPOLDNE.

naš razgovor

„Ljudski odbornik naj bo široko razgledan“

»Halo, je tam »Iskra«? Bi lahko govorila s tovarniškim Zavrlom?«

»Talkoj.«

Telefon je pozvonil v orodjarni in v naslednjih minutah sva se z Alojzem Zavrlom, ki je že nekaj let odbornik kranjske občine, domenila za kratke razgovor popoldne.

Zanimalo me je predvsem, kaj meni o delu ljudskega odbora in njegovi povezavi z organi družbenega upravljanja. Takole je priporovedoval:

»Nasploh je bilo delo ljudskega odbora zadovoljivo, vendar bom skušal tokrat omeniti tudi nekatere pomanjkljivosti. Tako se na primer odborniki povečini še vedno zanimajo le za svoje delovno področje (nekateri samo za industrijo, drugi za kmetijstvo, zdravstvo itd.), medtem ko ostale prav tako važne zadeve le malo ali nič ne poznavajo. To se občuti tudi v razpravah. Običajno se oglašajo vedno isti tovarisi, ostali pa potem samo glasujejo. Marsikdo prav zaradi tega ne upa spregovoriti, ker si stvarno ni seznanjen. Seveda, potem tudi sklepi niso vedno pravilni. Prepričan sem, da bi članom ljudskega odbora lahko posredovali po-

trebno znanje in informacije na podoben način, kot je izobraževala člane svojega kolektiva delavske šole v »Iskri«. Odbornike bi morali sklicati skupaj pred sprejemanjem družbenega plana, da bi jim nekdo vso problematiko občine poljudno raztolmačil. Kdaj pa kdaj naj bi si odborniki ogledali tudi kako tovarno, se pogovarjali s člani delavskih svetov in upravnih odborov, saj marsikdo s podeljelja tovarne znotraj sploh še ni videl.«

»Kaj menite o sodelovanju ljudskega odbora s posameznimi svetimi?«

»Delo ljudskega odbora in svetov je še preveč ločeno. Prav zaradi tega se dogaja, da si svet za neko stvar prizadeva, sprejme sklepe, ljudski odbor pa mu ne nudi pri tem prav nobene podpore. Večina svetov res ne dela dobro, za kar lahko naštetevev več vzrokov. Delo otežkoča marsikdaj pomanjkanje uslužencev v upravi, nepravilna izbira članov in stalne spremembe v članstvu. Ne bi bilo slabo, če bi vse odbornike, člane svetov in upravnih odborov raznih ustanov anketirali, da bi zvedeli, na katerem področju jih delo najbolj zanima.«

—ey

TE DNI PO SVETU

Na zahtevo 11 arabskih dežel se je v torek popoldine sestal Varnostni svet, da bi razpravljal o britanskem napadu na suvereno in zakonito oblast v Omanu. Britanski delegat v OZN Pearson Dickson se je uprl vključitvom omanskega vprašanja v dnevni red Varnostnega sveta. Prebral je tudi pismo muskatskega sultana, s katerim poziva Veliko Britanijo na pomoč. — Na večerni seji je Varnostni svet OZN zavrnil predlog 11 arabskih dežel, da bi razpravljalo o britanskem napadu na Oman.

Na slavnostni seji Vsesvetovnega centralnega sveta sovjetskih sindikatov, ki je bila v sredo v Moskvi ob proslavi 50-letnice te velike organizacije, je med drugimi gosti iz tujine govoril tudi predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj. V svojem govoru je v imenu delavskega razreda in Zveze sindikatov Jugoslavije pozdravil sovjetske sindikate in med drugim poudaril, da si bodo jugoslovanski sindikati tudi v prihodnjem prizadevali čim bolj razviti sodelovanje s sovjetskimi sindikatimi.

Na sestanku z novinarji je predsednik Eisenhower v sredo obravnaval tudi razorožitvena pogajanja. Dulles, ki je bil pooblaščen za razgovore o tem vprašanju, je naročil ameriški delegaciji v Londonu, da privoli v sporazum o prekiniti jedrske poskusne eksplozije za dobo dveh let, če Sovjetska zveza sprejme stališče ZDA, da je treba v tem času začeti resna prizadevanja za splošno opustitev proizvodnje jedrskega gradiva v vojne namene in če privoli tudi v nadzorstveni sistem, ki naj bi zagotovil te sporazume. Eisenhower je menil, da bo Sovjetska zveza sprejela te predloge v celoti. — Sovjetski delegat Valerjan Zorin je že na današnji seji odbrava v glavnem odgovoril na zahodne predloge. Ugotovil je pozitivno plat predlogov o dveletnem roku za opustitev jedrske poskusov, pripomnil pa je, da še vedno ni odstranjena glavna ovira, ki tiči v vztrajjanju zahodnih sil, da se doseže sporazum o delni razorožitvi, še preden bi opustili jedrske eksplozije. Na zahodne predloge bo dokončno odgovoril, čim jih bo vladva SZ proučila.

Na poskusu področju Maralingi v Avstraliji bo 12. septembra letos, če bo vreme ugodno, eksplodirala prva jedrska bomba iz serije britanskih atomskih poskusov. Eksploziji bo prisostvovalo nad 200 strokovnjakov.

V sredo je prispela v Bukarešto delegacija LMK, ki zdaj vrača obisk delegacije romunske mladine, ki je obiskala Jugoslavijo meseca maja. Jugoslovanski gostje se bodo mudili v Romuniji 10 dni.

Pri obmежnem kraju Horgos so v sredo popoldne repatriirali 40 madžarskih beguncov. Razen 22 odraslih je v skupini tudi 18 mladoletnih, ki so izrazili željo, da bi se vrnili k staršem na Madžarsko.

Skupine francoskih tehnikov in gasilcev si še vedno prizadevajo, da bi pogasile veliki požar na petrolejskih poljih v Severni Sahari. Na največjem najdišču petroleja v Sahari pri Edjeli je izbruhnil požar že 7. avgusta, vendar so vsi poskusi, da ib požar pogasili, ostali brezuspešni. Kljub temu, da osvobodilno alžirske gibanje trdi, da so požar zanečili uporniki kot »pozorilo francoskim in tujim imperialistom, naj ne segajo po naravnih bogastvih, ki pripadajo alžirskemu narodu,« francoske oblasti niso objavile, kako je požar nastal.

Kakor poročajo, zahteva egiptska uprava Sueskega prekopa od Francije povračilo škode, prizadejane med napadom na Egipt v znesku 2,1 milijona funtov.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENSKI TISK. / DIREKTOR SLAVKO BEZNİK / UREJA UREDNISKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UPRAVE ŠT. 475, 397 - TELEVON PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROCNINA 600 DINARJEV MESECNA 50 DINARJEV

LUDJE IN DOGODKI GLAS IZ TOKIA

Nad 4000 delegatov iz 25 dežel vseh petih celin in predstavnikov 10 mednarodnih organizacij so se sbrali v japonski prestolnici od 6. do 16. avgusta na svetovni konferenci proti atomski in vodikovi bombi in za razorožitev.

Glavni cilj konference: okrepite napore po vsem svetu za prepoved uporabe in poskusov z jedrskim orožjem.

Rezultat konference: soglasje vseh navzočih delegatov, izraženo v treh rezolucijah.

Ceprav zahteve zbranih delegatov niso nekaj »novoga,« so pomembne prav zato, ker se pridružujejo množičnemu protestu večine svetovnega javnega mnenja proti samomorilski tekmi v jedrskem oboroževanju. Glavna rezolucija poudarja soglasnost dosegene na konferenci ne glede na »razlike v družbenih sistemih, ideoloških prepricanjih in verouzvedilih.«

Res je le malokatero vprašanje po vojni sprožilo tako enoten in tako silen plaz javnega mnenja, prekoračilo vse državne meje, prodrije blokovske »zaveze« in premostilo prepade hladne vojne. Nevarnost morebitne nuklearne vojne ogroža ves svet; ljudje vseh dežel se zato združujejo v nagonski želji po samobrambi in v razumem prepričanju, da je treba ohraniti mir in uveljaviti sožitje v svetu.

Tokio ni bil zgolj po naključju izbran za pozorišče svetovne protiatomske konference. Japonska je dežela, ki je prva — in doslej na srečo edina — postala žrtev atomskega napada. Hirošima in Nagasaki nista samo imeni dveh japonskih mest, ki sta

edini doslej doživeli atomski napad, ampak tudi simbola grozče nevarnosti pred splošno človeško katastrofo, ki se ji samo zdravi razum vsega človeštva lahko uspešno postavi po robu.

Pretrisljivo so zato delovalne žive priče atomske nevarnosti na svetovni konferenci — navzoči predstavniki žrtev bomb iz Hirošime in Nagasakija.

V senci tako očitnih grozljivih dejstev jedrske nevarnosti zahute konference niso niti nereale.

Glavna rezolucija svetovne konference v Tokiu terja med drugim:

— da velesilo sklenejo sporazum o nemudni in brezpogojni prepoved nuklearnih poskusov;

— prepoved proizvodnje, kopiranja zalog in uporabe jedrskega orožja;

— splošno razorožitev; če pa ta še ni mogoča, potem sporazum o delni razorožitvi;

Resolucija nasprotuje vzpostavljanju in razširjanju vojaških, zlasti nuklearnih oropišč in ugotavlja, da bi istočasno odstranitev vseh vojaških blokov, opustitev vojaških oropišč in umik čet s tujih ozemelj zmanjšala nevarnost pred jedrsko vojno. To je pomembna zahteva, ki korenito posega v glavnih živceh sedanje mednarodne nevarnosti.

Delegati na tokijski konferenci so bili tudi mnenja, da atomske sile ne bi smele odstopati jedrskega orožja drugim državam.

Konferenca se je za uresničenje teh zahtev obrnila predvsem na Združene narode in na svetovno javnost v dveh posebnih rezolucijah. Delegati so bili mnenja, da ni treba ostati samo

pri besedah, ampak da mora ves svet z oprijemljivimi dejanji in določenimi zahtevami terjati prenehanje nesmislene oboroževalne tekme in prepoved strahotnega nuklearnega orožja. V ta namen naj bi organizirali posebne enotne nacionalne akcije po vseh deželah skupne mednarodne akcije.

Videti je, da sila svetovnega javnega mnenja in ogroženi protest proti nadaljevanju atomskega oboroževanja postaja čedalje močnejša materialna sila in važen politični činitelj, s katerim morajo računati tudi tisti, ki se »igrajo« z atomskim orožjem. Svetovna konferenca v Tokiu proti atomskim in vodikovim bombam je to zelo zgovorno dozakala.

To je hkrati tudi eno resnih svaril petim velesilam v Londonu, ki v razorožitvenem podoboru s polzveho brzino rešujejo svetovni problem št. 1. Razprava o razorožitvi prehaja danes v takšno fazo, ko vsa znamenja kažejo, da je sporazum — vsaj delni — možen in tudi nujen. Vsako zavlačevanje je zato koncesija starim blokovskim idejam in želji po nadaljevanju hladne vojne in mednarodne nevarnosti. Svet pa želi videti dokaze resnicne dobre volje in iskrene želje, da bi s sporazumom o razorožitvi pomagali ohraniti mir v svetu.

Kazipot iz Tokia usmerja svet na pot miru, sodelovanja in sožitja. Treba ji bo slediti ali pa zaiti na brezpotja, polna prepadov, neslutnih nevarnosti in nepojmljivih grozot.

MARTIN TOMAŽIČ

kratko, vendar zanimivo

ZAKLJUČEN TEČAJ ZA MLADE UČITELJE

V sredo je bil v vajeniškem domu v Kranju zaključen triedenški fizkulturni tečaj za mlade učiteljev in učiteljice iz okraja Vinkovci. Ta tečaj je organiziral Svet za šolstvo OLO Vinkovci z namenom, da bi mladi učitelji izpopolnili svoje znanje v fizkulturni in telovadbi. Na tečaju je bilo 30 učiteljev. Tečajniki so se v tem času vadili v vseh športnih disciplinah tako v prostih vajah kakor tudi na orodju in strelenju. Vaje so imeli tudi v televadbi kranjske gimnazije. V četrtek zjutraj so tečajniki zapustili Kranj in se odpeljali na svoja službena mesta.

-an-

NOV BRINOVČEV REKORD

Lado Brinovec, član PK Triglav je na mladinskom državnem prvenstvu v Splitu dosegel nov jugoslovanski članski rekord na progri 1500 m crawl z rezultatom 19:04,4. S tem je osvojil naslov državnega prvaka in postavil peti najboljši čas v Evropi.

MEDNARODNA KEGLJAŠKA TEKMA

V nedeljo, dne 25. avgusta ob 9. uri bo na štiristeznem kegljišču Triglava v Kranju mednarodna kegljaška tekma med romunskim moštvoom Progresul Constructii in kegljaškim klubom Triglav iz Kranja. Tekmovali bodo v disciplini šestkrat po 200 lučajev.

NOVA LOVSKA KOČA

Lovska družina iz Tuhičja je odprla na Menini lovsko kočo na mestu, ki mu pravijo Pod Stenami, komaj 6 minut oddaljeno od znane partizanske bolnišnice. To je že druga lovска koča na Menini, prvo so pred leti odprli na Meserojcah. Otvoritev so se udeležili tudi mnogi gostje iz Ljubljane. Z.

OBRATNA NESREČA V TOVARNI »SAVA« V KRANJU

V sredo ob 21. uri je prišlo do prometne nesreče na cesti II. reda nasproti porodnišnice na Laborah pri Kranju. Voznik osebnega avtomobila Alojz Zupančič je pri prehitevanju trčil v tovornjak, ki ga je upravljal Ivan Kenda. Tovorni avtomobil je namreč prav tedaj, ko ga je osebni prehitel, zavil na levo v obrat tovarne »Sava« na Gašteju. Skodo na osebnem avtomobilu so ocenili na približno 200.000 dinarjev.

duša pri vulkanizacijskem avtoklavu. Para, ki je bušila na dan, je hudo oparila 24-letnega delavca Alojza Marinška, ki je bil takoj prepeljan v bolnišnico. Poškodbam ni smrtna; ko to poročamo, nimamo še nobenih natančnih informacij o zdravstvenem stanju ponesrečenca.

POŽAR V KRNICI

V sredo, 21. avgusta se je vnole podstrešje stanovanjske hiše v Krnici pri Zg. Gorjah. Hiša je last Janeza Frčje iz Bohinjske Bele. Po mnenju komisije je nastal požar zaradi odvrženega cigaretnega goriska. Škoda je povzročil za približno 200.000 dinarjev.

MANJSA PROMETNA NEZGODA NA LABORAH

Dne 21. t. m. je prišlo do prometne nesreče na cesti II. reda nasproti porodnišnice na Laborah pri Kranju. Voznik osebnega avtomobila Alojz Zupančič je pri prehitevanju trčil v tovornjak, ki ga je upravljal Ivan Kenda. Tovorni avtomobil je namreč prav tedaj, ko ga je osebni prehitel, zavil na levo v obrat tovarne »Sava« na Gašteju. Skodo na osebnem avtomobilu so ocenili na približno 60.000 dinarjev, tovorni avtomobil pa ni bil nič poškodovan. Krivca še niso ugovorili.

MOTORIST PADEL POD CESTO

V ponedeljek ponoči okoli 23. ure se je vratil po cesti z motornim kolesom »Mosquito« iz Besnice proti svojemu domu Viktor Voglar iz Kranja. Na ostrom in nepreglednem ovinku v vasi Rakovica je tako nesrečno padel pod cesto, da je obležal nezavesten. Po krajšem času so ga našli mimo idoči in poklicali rešilni avto, da ga je odpeljal v ljubljansko bolnišnico. Njegovo življenje je bilo dalj časa v negotovosti, še vedno pa je v nezavesti, po zadnjih sporočilih pa se je njegovo zdravstveno stanje obrnilo nekoliko na bolje. Motorno kolo pa je ostalo brez okvar.

naša kronika

DVOJE OBISKOV V KRANJU

Preteklo nedeljo je obiskal kranjsko občino član vodstva Socialistične stranke Brazilije dr. Febus Gihovate v spremstvu dr. Jožeta Potrča. Brazilski gost se je s predsednikom občine Vinkom Hafnerjem in direktorjem Zdravstvenega doma dr. Ivanom Cofom dalj časa razgovarjal o organizaciji in problemih komune ter zdravstvene in socialne službe. Dan prej pa je obiskal Institut za tuberkulozo na Golniku.

V torek 20. t. m. dopoldan pa je obiskala občino Kranj skupina poljskih partijskih funkcionarjev, ki se te dni mudi v Sloveniji. V skupini je več vidnih poljskih partijskih delavcev, članov Centralnega komiteja in sekretarjev vojvodskih komitejev. Združene delavske partije Poljske. Gostje so se podrobno заниmali za delo občine in za razne gospodarske in družbene probleme. Iz Kranja so se poljski gostje vrnili na Blej.

LJUBNO PRAZNUJE

Krajevni odbor Ljubno bo 24. avgusta 1957 slavil svoj IV. krajevni praznik v spomin na žrtve fašističnega nasilja.

Dne 24. avgusta 1941 je padlo pod kroglijami fašističnih nasilnikov pet domačinov, ki so bili obenem med prvimi talci na Gorenjskem.

Toda s tem krvavi prispevek za svobodo še ni bil končan, saj je na spomenik padlim žrtvam na pokopališču izklesanih 36 imen domačinov, med njimi najmlajša, komaj šestnajstletni talec Slavko Krivic in prav tako mladi kurir partizan Anton Negro.

Da bi bilo praznovanje čim slovesnejše, je krajevni odbor skupno z množičnimi organizacijami in društvi sestavil program. Praznovanje se je začelo 23. avgusta s slavnostno sejo krajevnega odbora. Dne 24. avgusta bo kulturni spored v domu Partizana ob sodelovanju množičnih organizacij in društva. Za zaključek bodo v nedeljo, 25. avgusta mokri gasilske vaje ter popoldne prosta zabava.

R. J.

OB JUBILEJU BODO POVE ČALI OBRAT

Opekarne v Radomljah praznuje letos 50-letnico obstoja. Ustanovili so jo trije radomeljski posestniki, prve opeke pa so v njej izdelali za domžalsko tovarno »Univerzal.« V začetku so izdelali pol milijona zidakov na leto, zdaj jih izdelajo že 3 milijone, lahko pa bi jih 5 milijonov, če bi dokupili nekaj strojev. V teku so priprave, kar bodo graditelji z veseljem pozdravili, saj opekarne zdaj lahko opravi samo 25% naročil. Zaloge izvrstne gline okrog Radomelja so neizčrpne. V teku 50. let so v radomeljski opekarni izdelali približno 100 milijonov zidakov.

SMRT ORGANIZATORJA RДЕЦЕГА КРИ

„POŠLJITE ZDRAVNIKA - NUJNO!“

Sličice o nepotrebnem obremenjevanju zdravnikov in o zapravljanju skupnih sredstev

Soba dežurnega zdravnika v zdravstvenem domu. Telefon zazvoni.

»Prosim, če lahko pride zdravnik na dom. Nujno! Otrok... Bo gotovo prišel!«

Avtov zdravnik v noč, proti vasi, iz katere je pred dvema minutami prišel po telefonski žiči poziv na pomoč.

Zdravnik je vstopil v hišo, ki jo je v temi momaj našel. »Kje je mali bolniček?«

Le-ta mirno spi na divanu. Zdravnik odloži svojo torbo in začne pregledovati spēčega otroka, ki ga niti zdravnikovi prsti ne zbudijo iz krepkega spanja. Vprašajoče se zdravnik ozre na mater.

»Veste, tovarš doktor, otrok ima najbrž malo driske. Bila sem že dopoldne z njim pri otroški zdravnici...«

»Kakšna zdravila pa je nakazala?«

»Tule je recept. Nisem še šla po zdravila. Veste, saj mi ne gre toliko zanje. Prosila bi vas raje to, da mi zapišete namesto zdravil nekaj dni dopusta, da bom doma pri otroku.«

Je bilo za to treba klicati dežurnega zdravnika sredi noči? Deset kilometrov te poti je bilo 1100 din., vsak nočni obisk dežurnega zdravnika pa stane 400 dinarjev. Torej 1500 din sredstev socialnega zavarovanja vrženih stran. Toda morda bo prav mati tega otroka že čez nekaj dni kje kritizirala:

»Le kam porabi zavod za socialno zavarovanje toliko denarja? Koliko denarja zapravljamo pri nas po nepotrebnem.«

Morda ji bodo drugi celo prikimali. Ona pa seveda pri tem ne bo imela v mislih sebe, ampak vse druge.

Zdravnik se je vračal v ambulanto. Nejevoljen je bil in skrbelo ga je:

»Nepotrebn pot! Medtem pa so me morda zaston klicali h kakemu res nevarno bolnemu pacientu!«

Nekoč drugič. Telefonski poziv ob desetih zvečer: nujno, otrok je hudo bolan.

Devet kilometrov nagle vožnje. Hiša v temi. Cudno, saj pri bolniku navadno gori luč! Zdravnik je trkal, potem že razbijal po vratih. Čez deset minut mu je odprla zaspvana ženska.

»Ah, vi ste, zdravnik? Veste, otrok ni mogel zaspati, pa smo mislili, da je kaj hujšega, potem

dom v kino so ga poklicali iz zdravstvenega doma.

»Dežurnega ni, ker je moral v N. vas. Zdaj pa kličejko k nekemu otroku. Nujen primer.«

Zdravnik je nejevoljen, ker mu je šel načrt za ta večer po vodi. Danes sicer nima služ-

»Oh, veste, ko pa je treba v ambulanti takoj čakati, da pride na vrsto!«

Nekoč je dežurni zdravnik moral ponoc hitro v neko vas.

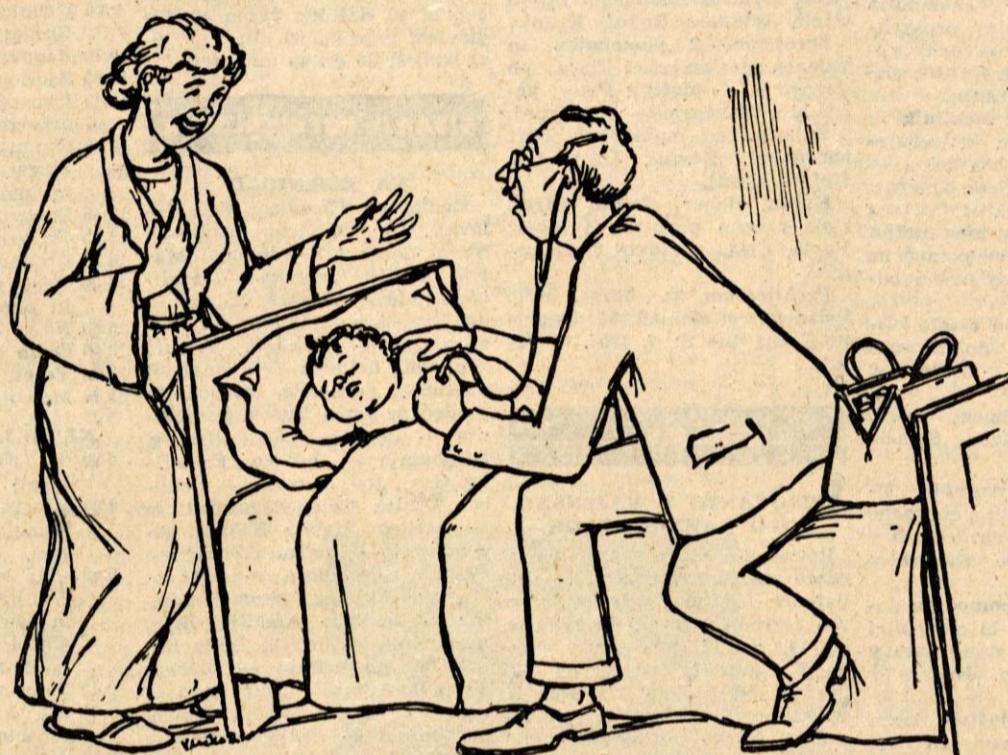
Pacienta je bolel zob.

So tudi ljudje, ki se lahkomiselnig igrajo z bolezni. Dežurnega zdravnika so poklicali k bolniku. Zdravnik je ugotovil vnetje spleča in odredil takojšen prevoz v bolnišnico.

Kasneje pa je zvedel, da so domači šele drugi dan poklicali reševalni avto.

»Ko pa je to noč tako močno deževalo,« so rekli.

Bolnik pa bi to kaj lahko plačal z življnjem.

pa smo pozabili odjaviti. Zdaj pa že spi. Hvala lepa Vam in lahko noč.«

Avtov se je vrnil na drugo polovico 18 km dolge zastonjarske poti.

Morda je minilo že mesec dni ali že več, od kar ni mogel v kino. Ta večer pa si je vzel čas, da bi bil v družbi z ženo. Kupil je vstopnici, da bi šla v kino. Toda nekaj minut pred odho-

be. Toda mor bi bil zdravnik, če kljub temu ne bi takoj pohitel na pomoč sočloveku, če bi moral nekdo umreti zato, da je on, zdravnik lahko šel v kino?

Avtov je zdrvel v noč.

Otrok je imel drisko. Nič nevarnega.

»Kako to, da niste šli z otrokom v ambulanco podnevi? Dobili bi zdravila, pa bi bilo v redu.«

Prej premalo, zdaj zadosti **DELAVCEV**

**Kako je
Gozdno gospodarstvo Bled
odpravilo pomanjkanje
delovne sile**

Na področju Gozdnega gospodarstva Bled, ki obsega jelovške, pokljuške in gozdove ostanke Save, skoraj tja do Tržiča, uspeva, posebno na Jelovici in Pokljuki, izredno dober mehki les. Zelo je iskan resonančni les, za katerega se zanima ladjedelnica industrija in ga njej tudi največ pošiljajo, prav tako tudi industriji glasbil in geodetskih instrumentov. Velike količine lesa pa predelajo kolektivi LIP Bled v obratih na Boh, Bistrici, Bledu in Ježenicah ter izvajajo na inozemske tržišča.

Lani je imelo Gozdro gospodarstvo Bled hude težave z delovno silo in še spomladti jim je uspelo rešiti ta problem. Vsa leta po vojni niso mogli dobiti toliko delavcev, da bi pravčasno posekali predvideno količino lesa. Njemanj so delavce iz raznih krajev, lani so prišli celo sekaci s Pohorja. Uprava GG je bila zadovoljna z njihovim delom in nekateri so ostali tudi letos. Mnogo jih je tudi iz Prekmurja in Primorske. Lansko leto pa so z GG Celje sekajo večino lesa v zimskih mesecih, kar je na Gorenjskem skoraj nemogoče zaradi visokega snega, je ta zamisel dobra, tako za Gozdro gospodarstvo, kot tudi za delavce.

K boljšim uspehom in lažjem izpolnjevanju plana je pripomogel tudi plačilni sistem ter ukinitev nekaterih omejitvev, ki so veljale pri doseganjem norm. Uvedli so tudi premije, ki velenjo za vse uslužence v podjetju. Dobra stran teh se je pokazala pri izbiri vrst lesa, saj so letos izločili 821 kub. metrov resonančnega lesa, 1039 kub. metrov telefonskih drogov in nekaterih drugih vrst lesa, ki bi sicer šel za nadavno hlodovino, jamski ali celulozni les. V prvem polletju so presegali norme za povprečno 16%, na Gozdnem upravi Boh. Bistrica 18%, GU Pokljuka 17%.

Delavcem so omogočili tudi obiskovanje raznih seminarjev in tečajev, kjer so si pridobili teoretično in praktično znanje. GG je skrbelo tudi za ostale probleme gozdnih delavcev. Za ureditev stanovanjskih razmer so letos porabili že okoli 10 milijonov dinarjev. Dogradili so stanovanjski blok na Bledu in tudi na večjih deloviščih so zgradili nekaj stanovanj. Za ureditev stanovanj in drugih ureditev za gozdne delavce bodo do konca leta uporabili še okoli 10 milijonov dinarjev.

Zaradi zboljšanja razmer in ugodnih vremenskih prilik izpoljuje GG Bled letos mnogo lažje svoje obveznosti. V primerjavi z lanskim polletjem so letos posekali v istem času 100% več lesa. Oddali pa so okoli 69% več lesa kot lani v istem času.

Plik

PROGA TITOGRAD-BAR BO DOGRAJENA PRIHODNJE LETO

Glavna dela na novi progi Titograd-Bar, ki bo dolga 49 km, bodo v kraškem dokončali. Prav tako bodo dokončali tudi 80 m dolg most čez Moračo. Od tu pa do Bara so končali že dobr dve tretini del. V predoru Sozini, ki je obenem največji objekt železniške proge, bodo morali delavci prekopati še 170 m; kakih 200 m pod zemljivo se bodo graditelji obeh strani Usnjaj Brda srečali. Strokovnjaki računajo, da bo predor prekopan do srede decembra, do konca leta pa že zabetoniran, tako da bodo lahko položili tudi tračnice. Prihodnje leto bodo nadaljevali polaganje železniškega tira.

Zgraditev železniške proge Titograd-Bar je za Črno goro zelo pomembna, ker bodo lahko rudna bogastva iz okolice Nikšića hitreje in laže prevažali preko barske luke, kakor po sedanjem ovinku preko Huma in Zelenike. Nova železniška proga bo zlasti važna za zgraditev hidrocentralne na Zeti in industrije aluminija v Crni gori.

Vzopredno z graditvijo nove proge gradijo tudi novo široko cesto, po kateri promet do otoka Vranjije na Skadarskem jezeru že teče.

NAJBOLJŠI PRIDELEK SADJA NA GORENJSKEM BO V PSEVEM

Letošnji spomladanski mraz je povzročil na Gorenjskem hudo gospodarsko škodo zlasti na sadnem drevju. Zaradi te pozebe bo

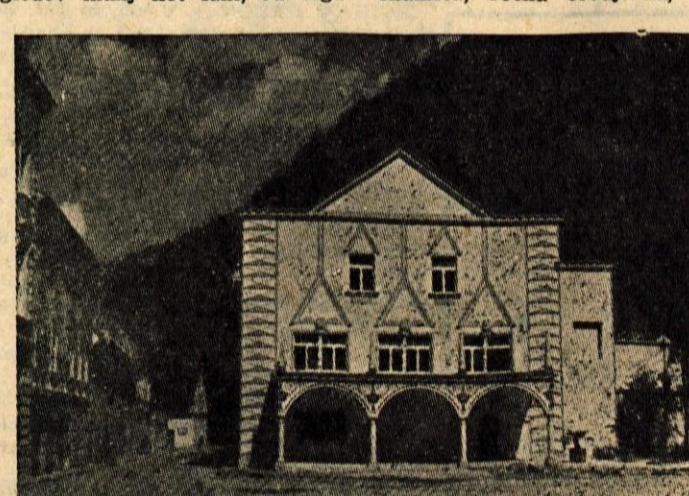
letos na Gorenjskem sadje slabo obrodilo, le v nekaterih krajih bodo obrodile jablane, slive in delno tudi hruške. Češnje in orehi pa so popolnoma pozebli. Letošnji pridelek sadja bo največji na Gorenjskem v vasi Pšev pod Joštom. Spomladanski mraz sadovnjakom v vasi ni škodoval, toda že okoli 100 m višeje od vasi, na Javorniku, pa bo sadja le četrtino toliko škodljiv v Pševem. Drevesa jabolk, slije in tudi hrušk so polna sadežev, dobro pa so obrodile tudi češnje in orehi. Cvetela je tudi lipa, ki ni nikjer drugje na Gorenjskem. Vas Pšev ima takšno lego, da jo le redkoddaj zajame mraz oziroma slana.

MANJ ZDRAVSTVENIH PREGLEDOV

V prvi polovici letosnjega leta je bilo v Kamniku v vseh zdravstvenih ustanovah 16.288 pregledov, kar je za 500 manj kot lani v istem času. V obratnih ambulantah je bilo 2168 pregledov manj kot lani, od tega

Na njenem mestu bodo zgradili moderno tovarniško poslopje, v katerem bodo našli prostor oddelki, ki so sedaj razkropljeni po vsem prostoru, med njimi stiskalnica, ročna orodjarna, re-

mende znano že iz preteklih stoletij. Skoro vsaka hiša v Komendi in okolici se je desetletja ukvarjala in preživila z lončarstvom. V staro Jugoslavijo je šlo tem proizvajalcem precej slab, zato se je 9 proizvajalcov iz Mlaki pri Komendi leta 1931 drugo, kajti le v tem so našli odločilo, da bodo ustavili zareštev za obstoj. Se istega leta so se lotili priprav za postavitev skupnega objekta. Zadruga je dobro delovala vseh 25 let. Po osvoboditvi se je preimenovala v obrtno lončarsko zadrugo. Tuščilo delavcev se je povečalo od 9 na 25. V preteklih letih so zgradili vrsto novih objektov in nabavili nekaj strojev, tako, da sedaj lahko strojno in ročno delajo posode. S tem se je tudi njihova proizvodnja zelo povečala. S svojimi izdelki zalažajo trž v Sloveniji, največ pa prodajo v Dalmacijo, Primorsko, kakor tudi v ostale kraje Hrvatske in Srbije. Obrate so v preteklih letih tako izpolnili, da izdelujejo prav vse lončarske izdelke, od jedilne posode do keramičnih in sanitarnih predmetov. Delovni kolektiv ima predvideno v letosnjem planu, da bo izdelal za 9.600.000 dinarjev svetih proizvodov. Toda plan bodo vsekakor presegli, saj so že v polletju napravili za 5.300.000 dinarjev prometa. Delovni kolektiv si v letosnjem letu želi postaviti novo tunelsko peč, kar pa jim verjetno ne še bo uspelo, ker bi gradnja preveč stala. Lončarska obrtna zadruga v Mlaki je edina tovrstnih podjetij, ki se deluje v Sloveniji.

ZDRAVSTVENI DOM V KAMNIKU

samo na Duplici 1500 pregledov manj. Specialisti so pregledali 3.046 bolnikov ali 360 več kot lani. Dvignilo se je število obiskovalk v posvetovalnici za matere in obiski patronatnih sester na domovih. V porodnišnicu je rodilo 61% vseh porodnic. Pregledali so tudi 55% vse šolske mladine v občini, ostali pa pridejo na vrsto jeseni.

STARO LIVARNO PODIRAO

Pri tovarni »Titan« v Kamniku podirajo staro tovarniško poslopje, kjer je bila prva livarna.

montna delavnica in montaža klijucavnic. Oddelki bodo povezani med seboj, da bo čim manj prenašanja in prevažanja sestavnih delov. Novo poslopje bo gradil »Projekt« iz Kranja. Z-

25 LET LONČARSKE OBRTNE ZADRUGE MLAKA PRI KOMENDI

V teh dneh poteče 25 let, od kar je pričela z rednim obratom v naši državi prva lončarska zadruga v Mlaki pri Komendi.

Lončarstvo je v okolici Ko-

LEPO OBOLOŽENA JABLANA

Gorenjski obveščevalec

ZDRAVNIŠKA
DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Pravatnikom malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. Cena malih oglasov je: Preklic 20 din, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20 % popusta.

Prodam skoraj nov posnemalnik. Naslov v oglas. odd.

Prodam 2 rabljeni kolesi po nizki ceni. Poizve se v Cirkach 113.

Prodam novo takoj vseljivo visokoprično stanovanjsko hišo z vrtom, 10 minut od postaje ali zamenjam za enako ali slično v okolici Kranj — Tržič. — Močni Ana, Mojstrana 139.

Dobro ohranjen stopeč majhen štedilnik prodam. Tomšičeva 7, pritličje.

Prodam dobro ohranjen pogrežljiv šivalni stroj z okroglim čolnjkom. Florjana Piskeršnik, Kranj, Huje 78.

Prodam tesarsko leseno strojno delavnico zaprto prenosljivo velikosti 6 krat 12 krat 4 m. Soklič, Bled — Grad 224.

Prodam kravo s teletom ali brez teleta. — Hotemože 27.

Prodam kozico za pleme staro 4 mesece. — Razpet, Bistrica 6, pošta Duplje.

»MOTOR«

tovarna električnih in hladilnih strojev ter gasilske opreme, Škofja Loka

sprejme v službo:

VEČ ABSOLVENTOV ekonomskega tehnikuma ali višje industrijske šole za delo na predkalculacijah, planiranju proizvodnih procesov in normirjanju;

VEČ ŽENSKIH MOČI z malo maturo za tehnično risanje. Priučitev po potrebi v tovarni;

VEČ AVTOLIČARJEV;

VEČ TEŽAŠKIH DELAVCEV.

Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe z živiljenjepisom poslati na »MOTOR«, Škofja Loka.

OKRAJNA ZADRUŽNA ZVEZA KRAJNJA

prodaja

4 sedežni osebni avto »Olympiac in 4 sedežni osebni avto »Opel Super«

Oba avtomobila sta v voznem stanju. Ogled teh je možen vsak dan od 7. do 14.30. Prednost nakupa imajo državne ustanove in podjetja.

Razpis štipendij

Upravni odbor Zdravstvenega doma v Kranju na podlagi temeljnega Zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ št. 32/55) in o višini štipendij (Ur. list FLRJ št. 33/55)

RAZPISUJE:

2 štipendiji za šolanje na Srednji šoli za medicinske sestre,

1 štipendijo za šolanje na Šoli za rentgenske pomočnike,

2 štipendiji za študij na Fakulteti za stomatologijo,

1 štipendijo za specializacijo iz neurologije,

1 štipendijo za študij biokemije.

Štipendije se bodo podelite za šolsko leto 1957/58 in za čas, ki je potreben za dokončanje študija.

Prednost priodeljevanju štipendij imajo otroci padlih borcev in žrtev fašističnega terorja.

Prosilci naj vložijo do 2. septembra 1957 prošnjo, kolkovanzo z din 180.— državne takse ter prilože naslednje priloge:

Živiljenjepis, overovljen prepis zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o vpisu v šolo, potrdilo o premoženskem stanju družine, potrdilo o prejemanju otroških dodatkov ter mnenje pristojne organizacije LMS ali SZDL o prosilcu in družini.

ZDRAVSTVENI DOM — KRAJN

Iščem opremljeno sobo v Kranju za 2 študenta. Plačam najemnino tudi za 1 leto naprej ali dam v najem sobo v letoviškem kraju. Ponudbe oddati v oglašni oddelku.

Poceni prodam dobro ohranljeno motorno kolo »Zindapp« 200 ccm. Bukovnik Anton, Jezersko 39.

Samostojnega gospodarja po močnika sprejme ekonomija Okroglo. Stanovanje preskrbljeno. Plača po dogovoru. Ponudbe poslati v Okrevališče slepih Okroglo pri Kranju.

Prodam vzidljiv štedilnik z bakrenim kotličkom in pečnjakom ter 2 kompletna okna — dobro ohranjena. Cena zmerna. Kranj, Gregorčičeva 11.

Hrano in stanovanje nudim tovarniški delavki za pomoč na kmetiji. Naslov v oglašnem oddelku.

Nudim za kuho in ostala hišna opravila od 9. do 12. ure dnevno sprejemam. Naslov v oglašnem oddelku.

Vajence ko sprejmem takoj. Hafnar Anton, frizer, Stražišče 39.

Nudim visoko nagrado tistem, ki mi preskrbi enosobno stanovanje ali primerno sobo v Kranju ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku.

Nudim denarno pomoč za dograditev hiše, kdor bi mi v njej odstopil enosobno stanovanje v Kranju ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku.

Vajenko za krojaštvo takoj sprejmem. Mali Ivan, Letence 6, pošta Duplje.

Kompletno 2-sobno stanovanje v Oreheklu zamenjam za enako ali 3-sobno v Kranju. — Hain Stanko, Orehek 44, Kranj. Prodam staro strešno opiko — bobrovec. — Reginčeva ul. 6.

Sprejemam vajence. — Legat Jernej, kolar, Naklo.

Sprejemam takoj skladisne in transportne delavce. Plača po tarifnem pravilniku. »Oljica«, tovarna rastlinskih olj in oljnih izdelkov Britof, Kranj.

Sprejemam 2 pomočnika in vajence postavljača. Plača po dogovoru. — Močnik Peter, pečarstvo, Tavčarjeva 38, Kranj.

Vajence za mehanično obrt sprejmem. Zevnik Julij, Gorenje.

Kupim dober šivalni stroj. Opis s ceno pošljite na Papež Pavla, Cesta v Rovte 8, Javornik.

Preklicujem št. bloka 34775 izdanega v Komisjski trgovini Kranj dne 29. 7. 1957. — Je-reb.

OBJAVE

VPISOVANJE V VAJENSKO SOLO RAZNIH STROK

Ravnateljstvo Vajenske šole za razne stroke Kranj obvešča vse vajence, da bo vpisovanje v vse razrede v torek 27. avgusta od 14. do 17. ure ter v sredo 28. avgusta od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure. K vpisu mora vsak učenec prinesi zadnje šolsko spričevalo, učno pogodbo in rojstni list.

KINO

»STORŽIČ« KRAJN, 23. avgusta ob 18. in 20. uri italijanski barvni film »CASTA DIVA«,

24. avgusta ob 18. in 20. uri italijanski barvni film »CASTA DIVA« in ob 22. uri premiera ital. filma »PLAŠC«,

25. avgusta ob 10. uri ital. film »PLAŠC«, ob 14. uri francoski film »INTRIGANTE« ter ob 16., 18. in 20. uri barvni film »CASTA DIVA« — zadnjikrat.

LETNI »PARTIZAN«, 23. avgusta ob 20. uri amer. barvni film »DIMNI SIGNAL« — zadnjikrat. 24. in 25. avgusta premiera franc. filma »INTRIGANTE« ob 20. uri.

»TRIGLAV« PRIMSKOVO, 24. in 25. avgusta amer. barvni film »DIMNI SIGNAL«. V soboto ob 19.30 uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri.

»SVOBODA« STRAŽIŠČE, 24. avgusta ob 18. in 20. uri premiera amer. barv. filma »NAPREJ UJKA VILI«, 25. avgusta ob 10. uri amer. barv. film »CASTA DIVA« ter ob 16., 18. in 20. uri amer. barvni film »NAPREJ UJKA VILI«.

RADOVLJICA, 23. avgusta mehiški film »MLADI JUAREZ« ob 20. uri. 24. in 25. avgusta franc. nemški barvni film »CIGAN BARON«. V soboto ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri.

BLED, ob 23. do 25. avgusta ital. ljubljavi film — drama »DEKLE Z REKE«.

LJUBNO, 23. in 24. avgusta sovj. film »NESMRITNI BATALIJON« ob 20. ur. 25. avgusta ameriški film »VZDOLŽ TEMNIH ULIC« samo ob 15. uri.

»SORA« ŠKOFJA LOKA, od 23. do 25. avgusta amer. barvni film »BOSONOGA KONTESA«.

»KRVAVC« CERKLJE, 24. in 25. avgusta sovj. barvni film »MATI«. V soboto ob 20.30 uri. V nedeljo ob 16. in 20. ur.

NAKLO, 24. in 25. avgusta ital. film »PLAŠC«. V soboto ob 19.30 ur. V nedeljo ob 17. in 19. ur.

TRŽNI PREGLED

V KRAJNU

V ponedeljek so bile na kranjskem trgu prvič naprodaj

Elektro - Kranj, Kranj sprejme v službo šoferja — mechanika. Nastop službe takoj. Interesanti naj se javijo osebno ali pisno pri upravi podjetja.

tudi breskve, ki so jih gospodinje precej kupupile. Bile so po 80 din kg, kar v primerjavi s cenami v zelenjavnih trgovinah ni draga. Za jabolka zradi slabe kvalitete ni bilo po-vpraševanja, pa tudi hruske so bile že na pol gnile. Brusnice se bile tokrat spet po 200 din liter. Zelo so se pocenile kumare in fižol v strožju. Gob ni bilo naprodaj. Sedaj pa še ostale cene: strožji fižol 30, 35 in 40 din liter, kumare 12 din kg, krompir 14 in 15 din kg, zelje 20 din kg, maslo 120 din četrtnički zavitek, jajca 19 din komad, ohrov 15 din glavica, čebula 40 din kg, česen 10 din glavica, paprika 60 din kg, žito za kokoši 35 do 40 din liter.

12.40 Poje akademski vokalni kvintet.

14.20 Zanimivosti iz znanosti in

technike.

14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.

15.40 Nekaj Chopinovih etud.

18.00 Družinski pogovori — Jakob Meško: Pozdrav naj ne bo le fraza.

18.40 Iz naših kolektivov.

20.45 Tedenski zunanje — politični pregled.

21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.

16.00 Draga Rogl: Srečno, zlata Praga!

16.30 Glasbeni mozaik.

17.30 Radijska igra — Vladimir Nazor; Boškarina.

18.05 Igrajo veliki zabavni orkestri.

beložka

CESTA ALI NOGOMETNO IGRISČE?

Na okrajni cesti Kranj — Kokrica pri zaselku Veliki hrib so po ves dan otroci, ki se tam igrajo nogomet in obokjo. Koristniki te ceste se venomer jezijo, ker so otroci, zamišljeni v igro, tudi avtomobilom ne umaknejo. Zlasti nevarno je postal sedaj, ko je čez Kokrico oziroma po tej cesti usmerjen glavni promet Kranj — Jezersko zaradi pravila mostu čez Kokro.

Res je, da otroci iz Kokrice in Velikega hriba do nedavno niso imeli svojega igrišča, na katerem bi se lahko igrali, že letos spomladi pa je krajevni odbor Socialistične zveze pričel urejati zanje športno igrišče. Le-to je že toliko uspobljeno, da je moč na njem prirejati razna športna tekmovalja. Da bi dela na igrišču dokončali, pa bo treba še nekaj prostovoljnih ur, vendar se nekateri starši ne zanimajo dovolj za to.

Dopisujte

▼ »Glas Gorenjske«

50 let obstoja in dela TVD Partizan v Žireh

Preteklo nedeljo so v Žireh praznovali 50-letnico TVD Partizan, o čemer smo že poročali. 50-letnica TVD Partizan Žiri je važna zaradi aktivnega delovanja v treh obdobjih. Najprej v času od ustanovitve do prve svetovne vojne, ko je na Slovenskem gospodarila Avstro-ogrsko monarhijo. Takrat je društvo zdrževalo in vzbujalo najbolj zavedne ljudi, ki so se borili za obranitev slovenstva. Žiri so bile takrat tesno povezane z Idrijo, od koder je prišla misel za ustanovitev lastnega društva v Žirih.

TVD Partizan v Žireh je po osvoboditvi ponovno napredovalo in je sedaj eno najboljših društev na Gorenjskem. Društvo podpira vse žirovsko prebival-

stva. Po končani prvi svetovni vojni so pripadle Žiri Jugoslaviji. Idrja pa Italiji. Vendar krivica na razmejitev tega dela slovenske zemlje ni omajala aktivnega dela. Idrijani, pregnani od italijanskih karabinjerjev, so se borili naprej. V narodnoosvobodilni borbi so prav člani društva aktivno sodelovali v borbi. Zalih je precejšnje število pad

NOVE PRIDOBITVE škofjeloškega muzeja

Ravnatelj »Škofjeloškega muzeja« Andrej Pavlovec se je z raziskovalno ekipo vrnil domov. Radovednost mi ni dala miru. Obiskal sem ga in ga našel pri urejanju gradiva. Nehote sva bila v razgovoru o delu ekipe.

KAKO STE PRIŠLI NA MISEL EKIPNEGA RAZISKOVALNEGA DELA IN KDO VAM JE POMAGAL?

Način takega dela se je pri nas uveljavil že pred leti. Najprej se je z

GLAVA HUDIČA IZ FRESKE SV. VIHAELA V DEBELJAKOVU HISI NA VALTERSKEM VRHU, SLIKAL 1849 STEFAN SUBIC

njim uspešno preizkusil Etnografski muzej v Ljubljani, zatem muzeji v Mariboru, Celju, Centralni muzej NOB itd. Ze lani sem predlagal takšen nacin raziskovanja, a dobil sem odgovor: pri nas je treba le nabirati gradivo. Letos pa sem s finančno pomočjo Centralnega muzeja NOB in OOZB v Kranju le prodrli. Naša glavna naloga je bila napraviti topografijo NOB in evidentirati spomenike NOB; to je bila pravtvo tudi edina naloga. Z določijo Spomenske komisije pri OLO Kranj, pa sem ekipo lahko priključil še etnografa. Naloge so se razširile: raziskovalno področje smo obdelovali tudi z etnografsko in umetniško - kulturnozgodovinske plati.

IN RAZISKOVALNO PODROČJE?

Predvsem smo se omejili na ozemlje, zanimivo iz časov NOB, ki je obenem bogato posejano z umetniškimi

spomeniki. Omejili smo se na desni breg Poljanščice od Žirov do Loke, na levo stran mejnega področja nekdajnjega frelsingškega gospodstva. Prebivalci so nam bili povsod zelo naklonjeni, radi so nam pomagali pri delu in dajali podatke. Le v Todražu so nas nagnali. V Kovskem vrhu pri hiši št. 1, kjer hranijo čudoviti kip sv. Veronike iz stare poljanske cerkve in zelo lepo žensko kučemajko, pa smo naleteli na nerazumevanje. Kučemajke nam niso hoteli prodati, čeprav jih leži na podstrešju. Sicer pa se moram ob tej priliki zahvaliti vsem dobrim ljudem, ki so nam pomagali.

KAJ SE VAM ZDI NAJZANIMIVEJSJE IZ MUZEJSKEGA STALIŠČA NA TEM PODROČJU?

Iz obširnega gradiva čez 200 fotografij, 30 predmetov itd., si še nisem mogel ustvariti jasne slike, pač pa lahko omenim nekaj impresij. Kovski vrh, bi lahko dejal, je en sam spomenik ljudske umetnosti. Vse hiše so bile nekoč na zunanjosti poslikane z ornamenti in figurativimi podobami. Zelo zanimiva je hiša št. 5, ki jo je znotraj po ustrem izročilu leta 1849 poslikal Stefan Subic. Tudi ded sedanjega lastnika — Valentin Debeljak, vseznačec, je pustil zanimiv spomenik bistrosti: veliko stensko uro, ki jo je sam napravil in poslikal. V hiši je kljub prezidavam ostal še celo gotski portal iz konca 15. stol. itd. Od cerkve, ki smo jih obiskali, pa se mi zdi pomembna cerkev Sv. Urbana v Poljanski dolini, kjer sem našel najlepši primer gotskega presbiterijskega sklepnika in konsolami.

ALI STE NAŠLI TUDI PRIMERE POTREBNE SPOMENIŠKEGA VARSTVA?

Naj omenim, da bi bilo treba dokončno odkriti freske Jerneja iz Loke v pozognogotski cerkvi Sv. Filipa in Jakoba na Valterskem vrhu. Izredno impresiven kriz (znamenje), delo ljudskega umetnika — rezbarja, ob poti iz Bukovega vrha v Crni vrh, bo treba zavarovati pred vremenskimi neprilikami, ki so ga že močno načele. Ne-rešljiv, pereč problem pa se mi zdi Vrbančekova bajta pri Sv. Ožboltu. Zadriž zidave nove hiše jo nameravajo podreti, a je zelo redek primer popolnoma lesene hribovske bajte iz 18. stoletja. Ce bi imeli prostor in denar, bi jo prestavili kot muzejski objekt (etnografski) v bližino muzeja. Kako lep primer ljudskega stavbarstva bi bila na vrtu loškega gradu, ko bo v njem muzej (kdaj bo to?). Tako pa bo verjetno romala v peč.

KAJ PA NAMERAVATE V PRIHODNJE?

Stari ljudje na kmetih naglo izumirajo, z njimi izumira tudi bogato ljudsko izročilo; novi stroji in orodja izpodrivajo stara, ki propadajo, skratka: tudi hribovski kmet se modernizira, zato bo treba v prihodnje organizirati predvsem etnografsko raziskovanje. Specjalne etnografske ekipe naj bi morda v petih letih raziskale celoten teren loškega muzeja in rešile vsaj tisto, kar se še da.

Vodjo muzeja NOB — Staneta Pečarja pa sem vprišal:

KAKŠNI SO VAŠI VTISI Z RAZISKOVANJA?

V ljudeh še vedno žive spomini na NOB in nekateri jih celo zapisujejo in zbirajo (n. pr. Vinko Govekar v Stari vasi pri Žireh). Skoda pa je, da so vsi objekti (bunkerji, tiskarne itd.)

DETAJL ZNAMENJA, DELO LJUDSKEGA REZBARJA

uničeni in se le po strohneih deskah pozna nekdanje mesto. Kljub temu pa je bilo delo zelo uspešno, posebno z ozirom na izdelavo topografije NOB teh krajev. In še nekaj števil: zbrali smo 88 komadov arhivalij, izdelali 20 skic za partizanske objekte, dobili v preslikanje 21 fotografij in napravili 124 fotografij grobišč, objektov itd.

Pol lepih vtisov o kulturnem bogastvu in borbeni tradiciji naših krajev, sem se poslovil od prijaznega upravnika in mu obljudil, da ga običa v Muzejskem tednu, ki ga je zavajalo.

Janko Krek

uničeni in se le po strohneih deskah pozna nekdanje mesto. Kljub temu pa je bilo delo zelo uspešno, posebno z ozirom na izdelavo topografije NOB teh krajev. In še nekaj števil: zbrali smo 88 komadov arhivalij, izdelali 20 skic za partizanske objekte, dobili v preslikanje 21 fotografij in napravili 124 fotografij grobišč, objektov itd.

Pol lepih vtisov o kulturnem bogastvu in borbeni tradiciji naših krajev, sem se poslovil od prijaznega upravnika in mu obljudil, da ga običa v Muzejskem tednu, ki ga je zavajalo.

Nekaj dni zatem je našel Greto ob njeni pisalni mizi s kolendarjem v roki. Vsa pretresena se je razburjenega obrazu obrnila k njej.

POŠTNO LEŽEČE

Naša kratka zgodba
MANFRED GEORGES:

Erno je s smehljajem, ki pa ga je hitro prekinil, opazoval, kako je njegova žena pregledovala pošto, ki je ležala na pladnju poleg njeni skodelice za kavo, in kako je naposlед z malomarno kretnjo zmešala vse skupaj, kot da je prav nič ne briga pismo, ki je ležalo med drugo pošto, tisto pismo v motnorumeni kuverti. Boječe je pogledala moža, toda ta je že napeto sledil časopisnim poročilom v široko razgrnjeni jutranji številki dnevnika pred seboj.

Oddahnila se je. Hitro je naredila požrek iz skodelice, potisnila napol prazno skodelico izpred sebe, se dvignila in izginila pod pretezo, da čaka nanjo kuharica, ki se ji mudri na trgu.

Erno je stopil k ograji verande in se zazril čez jezerce. V četr ure mora pripluti parník, ki je vsako jutro vozil v mesto.

Imel je torej dovolj časa za razmišljanje. Za razmišljanje o poskušu, ki ga je začel bolj impulzivno kot pa v najglobljih psiholoških odtenkih premisljeno. Razmišljal je o tem večeru, ki ga je pripeljal na nevarno misel.

Greta in on sta sedela po gostovanju francoske skupine v operni kleti, kjer sta večerjala. Nenadoma je opazil, da so odgovori njegove žene malomarni in ravnodušni. Tu pa tam sploh ni odgovorila. Erno je mislil najprej na njeni migreno. Potem pa se je dogodilo, da je v garderoberi privatni docent Verrel podvoril Greti in ji z vladnino gesto pomagal obleči plašč. Med vožnjo z avtom na obrežje, od koder je odplul parnik proti njunemu predmetuju, je postala Greta živahnja. Hitela je pripovedovati o potovanju prihodnje poletje, nenadoma je naredila načrt za družabni večer doma v vili, potem pa je tiho pela

predse. Pri svitu svetilk, ki so od časa do njega ter odhitel neznano kam in ugasnil. Časa posvetile v voz, je Erno opazil, da so Odhitel je ven. Razumel je. Cisto blizu je Gretine oči, ki so bile prej motne, postale čutil bojazen svoje žene in ljubezen do nje naenkrat svete in vlažne. Ko sta stopila na parnik in sedla na klop na krmi, je Greta spet onemela in postala brezbrizna. Objela jo je spet tista ravnodušnost, ki jo je Erno že dolgo opažal pri nji. Ker je natanko vedel, da med docentom in Greto ni prav nikakršnih odnošajev, je prišel na misel, da je Greto to srečanje samo spravilo v tako dobro voljo. Ni ji mogel zameriti. Imela je že štirideset let, tri otroke, od katerih je najmlajši — dekle — hodil v četrti razred osnovne šole; deset let se v njenem zakonskem življenu ni zgodilo prav nič posebnega. Niti kaj izredno veselega, niti kaj pretresljivega ni zmotilo idile v hiši ob jezeru.

Nekaj dni zatem je našel Greto ob njeni pisalni mizi s kolendarjem v roki. Vsa pretresena se je razburjenega obrazu obrnila k njej.

»Kaj pa ti je vendar?«
Ne da bi mu bila odgovorila, mu je pokazala letnico nad kolendarjem datumom.

»Saj je že dolgo 1929! Kaj pa te to tako pretresa?«

Greta je stopila k oknu in strmela v pokojino. Potem pa se je okrenila in z obupnim izrazom na obrazu nemočno zmajala z glavo: »Le pomisl dragi moj, v desetih letih bo vsega konec!«

»Cesa pa bo konec?«
Napravila je nedolodočno kretnjo in se spustila v naslanjač. Zakopal je glavo v dlani, toda ni jokala. Nato se je zazril v Erna kot da gleda skozenj. Prestrašen je začutil, kako ga je objel v odsontri pogled in prodrl skozi dušo in telo in kako se je spet odvrnil od

filmi, ki jih gledamo

ŠENTJERNEJSKA NOČ

O tem francoškem filmu ne moremo reči drugega kot to, da so francoški filmski producenti močno spodrsnili, kar zadeva zgodovinsko vernost, hkrati pa dokazali, da le niso kos ustvarjalnemu duhu Emila Zola, čigar roman so vzeli kot literarno predlogo. Vsekakor pa jim je uspel ustvariti spektakel, ki je po režiji, igralski in tehnični plati solidno delo.

VELIKA NAGRADA

Je ameriški barvni film, ki z dokaj spretnim dramaturškim prijemanjem spleta zgodbo okrog velikih tradicionalnih konjskih dirk v Angliji. Scenarij je spremeno napisan, dialog je tekoč in mestoma zelo duhovit. Menda učinkuje film prijetno prav zategadelj, ker je vsa zgodba obarvana z rahlo sentimentalno noto in malce privzidnjivim junashtvom deklice — jockeya, ki zmaga na velikih konjskih dirkakh. Igralska ekipa je posrečeno izbrana. Zlasti ugajata Elizabeth Taylor in Mickey Rooney.

CASTA DIVA

Biografije slavnih skladateljev nudijo filmskim producentom že od nekdaj neizčrpen vir motivov

za bolj ali manj posrečene filmske godbe. Tokrat so Italijani segli po biografiji italijanskega glasbenega genija Vincenza Bellini.

Romantična zgodba, ki začne v Neaplju leta 1820, je uokvirjena v obdobje prve velike Bellinijeve ljubezni do lepe Maddalene Fumarolli, torej v čas, ko so nastale njegove opere: Gusarji, Mešenčici in Norma. Mimogrede povedano: skoraj vsi biografski filmi so si po zapečtu v vsebinski na moč podobni, tako da gledalci ne morajo posebej ugibati, kakšen bo konec. Tudi v našem primeru je konec kar preveč solzav, s čemer pa ni rečeno, da publiki ne bo ujajal. Nasprotno — gledalci so vzhici, saj jim je, ne le konec, temveč vsa zgodba, kot pravimo, pisana na kožo. Navsezadnjje pa film ni slab po tehnični niti po igralski plati. Ugajal pa bo zlasti ljubiteljem operne glasbe.

Z italijanskim filmom v črnobieli tehniki

NIHOVE ZABLODE

so ustvarjalci tako zabolobili, da film ne dosega niti povprečja. Zgodba je sicer dovolj dinamična, polna napetih prizorov, to pa je tudi vse.

Z razstave v Mestnem muzeju v Kranju

GORENJSKA REVIJA ZA KULTURO

IZHAJA

SESTKRAT

NA LETO

CENA STEVILKE

50 DINARJEV

LETNA NAROC.

300 DINARJEV

NAROČNIKE

SPREJEMA UPR.

*GLASU

GORENJSKE*

PRVA — DVOJNA

ŠTEVILKA

IZIDE V

PRIHODNJEM

TEDNU

NA SKORAJ

100 STRANEH

Naročite se!

Srednjeveški ROKOPISI

Del razstavnih prostorov Mestnega muzeja v Kranju polni je nekaj časa dokaj nenavadna razstava. Nenavadna zategadelj, ker tokrat ne gre za razstavo upodabljujoče umetnosti, temveč za nazoren prizor originalov in foto-kopij srednjeveških rokopisov.

Razstavo tvori izbor pergamentov iz 14. in 15. stoletja, ki jih je ObLO odstopil v varstvo Mestnemu muzeju. Te listine je v letnem poročilu kranjske gimnazije tik pred prvo svetovno vojno znanstveno obdelal prof. Komatar, za razstavo pa jih je pripravila zgodovinarica Meta Campa iz Ljubljane.

Vsekakor gre za dokumente, ki jih smemo ovrednotiti kot najpomembnejše kulturno-zgodovinske spomenike, ki ceprav so nekateri utesnjeni v okvir kulturnega značaja. Ze lob ježenim pregledu teh listin je moč ugotoviti, da je raznovrstnost le-teh po vsebinah kar pestra. Poročajo nam o zemeljskih razmerah, o odnosih med posameznikom in cerkvijo, dalje o gospodarskih, socialnih in pravnih razmerah družbenih slojev v srednjem veku itd. Zlasti zanimive so listine, ki govore o popravljenih in izdanih razstavnih arhitekturnih objektov.

Ce razdelimo razstavo na dva dela, tedaj nam drugi del razstave posreduje nekatere listine, ki jih sicer hrani diecezanski arhiv v Ljubljani; te listine so pred časom pripadale Kranju.

Omenjene dokumente je obravnavati kot najvažnejše spomenike miniaturnega slikarstva 15. stoletja v Sloveniji. Med temi so vsekakor najstarejši in naj

Prednosti posode iz jenskega stekla

V izložbah naših trgovin je zadnje čase vedno več različne posode iz jenskega stekla, ki jo izdeluje že tudi domača tovarna v Puli. Tovrstna posoda ima pred položeno in drugo posodo precej prednosti. Jedi v njej ne dobro neprijetnega okusa niti duha in uporabljamo jih lahko za karkoli, medtem ko n. pr. običajnega jušnjega lonca ne moremo uporabiti za kuhanje čaja ali kompotu.

Posoda iz jenskega stekla je odporna proti vročini in v njej lahko kuhamo, dušimo, pa tudi pečemo. Ima gladko površino in se zelo lepo in hitro čisti. Uporabljati pa ne smemo preostrih čistilnih sredstev, n. pr. žičastih gobic in grobega praška, ker kvarijo površino. Prednost take posode je tudi v tem, da je prozorna in lahko opazujemo živilo, ki ga kuhamo, dušimo ali pečemo, ne da bi ga odkrili. Tako

ohranimo tudi več vitamincov. Posoda, v kateri kuhamo, nam služi obenem tudi za serviranje. Kuhanje jedi ni treba pretresti, ker je jensko steklo tudi za oko prijetno in lično. Razen tega si prihranimo pomivanje servirne posode.

Ista posoda nam služi tudi za mešanje, za solate, kompote, pudinge in podobno.

Da bo posoda, ki je razmeroma draga, dalj časa uporabna, vam bodo pripomogla naslednja navodila:

Grelna plošča električnega kuhalnika ali štedilnika ne sme biti večja kot je dno posode. Če je plošča navadnega štedilnika na drva razžarjena, podložimo pod jensko posodo žično mrežico ali tanko ploščo iz azbesta. Ovalne in oglate posode ne postavljamo na okrogle grelne plošče, ker vročina ne ogreva enakomerno dna. Upo-

Modni namig za jesen in zimo

Kaj pa plašči italijanskih modnih ustvarjalcev? — Linija je široka, posebnost pa so povešena ramena.

Pri športu so zelo cenjene ozke oprijete hlače v najrazličnejših barvah. Semkaj sodijo grobo pleteni puloverji z diagonalnimi ali kockastimi vzorci.

Zelo apartni so tudi puloverji s folklornimi motivi. Kot dopolnitve omenjene kombinacije pa predpisuje italijanska moda vterni jopič s kapuco, cigar posebnost so žive kontrastne barve med podlogo in jopičem (rumena, črna, zelena, rdeča).

Tolikoj o italijanski jesenski in zimski modi.

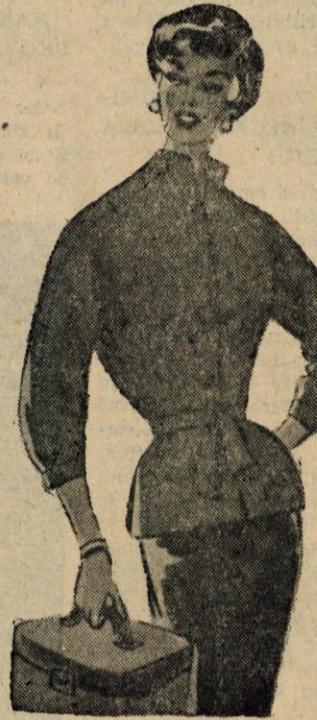
rabiljamo jih na navadnem štedilniku ali v pečici, lahko pa tudi v električnih pečnikih, če niso preveliki.

Prazne posode ne postavljamo na vročo ploščo. Vajo denemo vedno nekaj tekočine, maščobe ali česa podobnega. Zunaj mora biti jenska posoda vedno suha. Kašaste jedi moramo večkrat premešati. Vroča posoda ohlajamo le počasi in vanjo tudi ne devamo mrzlih jedi. Jedem, ki jih kuhamo v njej, pridenemo le vročo vodo ali kako drugo tekočino. Vroča, polne posode ne smemo postaviti na mrzel kovinast ali moker podstavek, pomite posode pa ne smemo sušiti na toplem štedilniku.

Kaj pa plašči italijanskih modnih ustvarjalcev? — Linija je široka, posebnost pa so povešena ramena.

Pri športu so zelo cenjene ozke oprijete hlače v najrazličnejših barvah. Semkaj sodijo grobo pleteni puloverji z diagonalnimi ali kockastimi vzorci. Zelo apartni so tudi puloverji s folklornimi motivi. Kot dopolnitve omenjene kombinacije pa predpisuje italijanska moda vterni jopič s kapuco, cigar posebnost so žive kontrastne barve med podlogo in jopičem (rumena, črna, zelena, rdeča).

Tolikoj o italijanski jesenski in zimski modi.

JOPICA ZA HLADNE POLETNE DNEVE. NOSIMO JO K OZKEMU KRILU.

RECEPTI

JEDILNIK

Cvetačna juha
Džuveč s papriko in paradižniki
Solata

Cvetačna juha: cvetačo operemo, otrebimo, razdelimo na cvetke, liste zrežemo na kocke oziroma rezance in skuhamo v slanem kropu. Iz masti in moke napravimo prežganje, ga razkuhamo s cvetačno juho, pridenemo kuhanu cvetačo in liste, sesekljani petršlj in po potrebi dolijemo še kostno ali zelenjavno juho. Solimo, popoprimo in prevremo. Pred serviranjem, ko je juha že nekoliko ohlajena, vmešamo vanjo v mleku raztepeli rumenjak, da se zgosti.

Džuveč s papriko in paradižniki: 40 dkg svine, 2 dkg masti, čebula, nekaj strokov česna, 6 zelenih paprik, 5 paradižnikov, sol, voda za zalivanje, 15 dkg riža, 5 dkg masti.

Meso zrežemo na kose. Čebulo in česen, debelo zrezana, prepräžimo na masti, dodamo meso in ga hitro opečemo. V drugo kozlico denemo na dno najprej plast opečenega mesa, nato plast riža, nato plast očiščene in zrezane paprike, spet plast riža, potem plast očiščenih in zrezanih paradižnikov in zopet riž. To ponavljamo. Po vrhu polijemo vse skupaj z osoljeno vodo, pokrijemo z mastjo in prilijemo še smetano, če jo imamo. Postavimo v pečico in spečemo.

Solata napravimo po želji — zeleno, kumarično, fižolovo itd.

PRAKTIČNI NASVETI

ŠE NEKAJ Z ZIMO

STROČJI FIŽOL V STEKLENICAH

1 kg mladega stročjega fižola, 6 dkg sladkorja, dobra pest soli.

Ce je stroje čisto, posebno z domačega vrta, ga ne opečemo, ampak samo otrebimo nitki, nato pa ga zrežemo prav na drobno. Zrezen fižol denemo v porcelanasto skledo, ga osladimo in poslimo, dobro premešamo in pustimo nekaj časa, da stoji. Medtem ga večkrat dobri preteremo, da se enakomerno presladi in presoli. Nato ga na tesno natlačimo v navadno steklenico z bolj širokim vratom. Med stroki ne sme biti zračnih prostorov, zato ga večkrat potlačimo s prekuhanim ročajjem od kuhanice. Po vrhu nastresemo še soli, steklenico zamašimo s prekuhanim zamaškom, nato pa zamašek še zalijemo s parafinom.

Tako konservirani fižol se dolgo drži. Uporabljam ga kot sveže strojje.

Paziti pa moramo, da so steklenice zanesljivo čiste in razkužene.

Mlada rast

1+3=4 dobro/zadostno (1)
odlično (5) / zadržalo (1)

ALADARAST

JOŽE VARL

Papirnati in čokoladni vojaki

V trgovini tam nekje na deželi so imeli na policah lepe škatlike, v njih pa papirnate in čokoladne vojake. Vsa-ko jutro je prodajalka postavila te vojake v izložbo. Spredaj je postavila

papirnati pa so bili pobravani z vsemi mogočimi barvami. Vsak dan je gruča dečkov zarisala madeže s svojimi noski na izložbenia okna, ko je občudovala to lepo, pisano vojsko. Vojaki

skakali iz škatelj in se postavili na policah v pravilne bojne vrste drug proti drugemu. Spredaj sta se postavila poveljnika in poveljevala: »Juriš, naprej! Topovi streljajte! Tanki, na-

pada!«

In tedaj se je po obeh sovražnikih vsula toča krogel. Papirnati vojaki so čokoladne obstreljevali s papirnatimi kroglicami, čokoladni pa njih s čokoladnimi bonboni. To je bil boj, ko so brenčale krogle sem ter tja! Včasih je kakšna grešila cilj in zleteila v steklenice, ki so bile postavljene na sosednji polici. Tedaj je marsikatera steklenica zgrmela na tla in se v glasnim žvenketom razbila na sto kosov. Zjutraj pa se je prodajalka spet jezila na uboge in nedolžne miške. Misliла je, da so ji one vrgle steklenice na tla in raztresle čokoladne bonbone.

Ob jutranji zori je boj prenehal. Čokoladni in papirnati vojaki so skočili vsak v svojo škatlico. Kakor da se ni nič zgodilo, so čokali prodajalko, da jih je postavila spet nazaj v izložbo. Tako je bilo prav vsako noč do tiste-ge dne, ko je prodajalka pozabila vo- jake v izložbi.

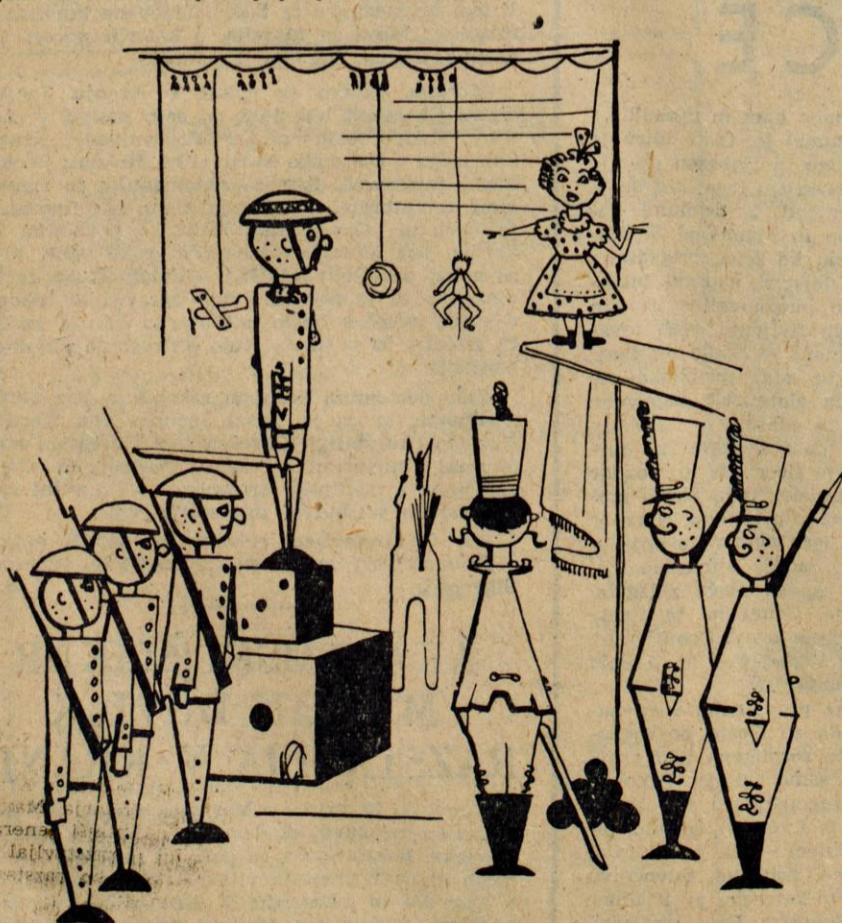
Komaj je zaklenila vrata za seboj, že so si vojaki skočili v lase. Spet so brenčale kroglice in čokoladni bonboni. Po izložbenem oknu je pokalo, kakor bi padala toča. Ko so pričeli čokoladni vojaki uporabljati čokoladne bonbone napolnjene z likerjem, so bili papirnati vojaki brž vsi politi z likerjem in poleg tega še sladki. To je bilo dobro, da niso znali jesti in piti! Toda tudi papirnati vojaki so se znašli. V izložbi so našli pasje bombe in z njimi pričeli obmetavati čokoladne vojake. Joj, to je pokalo!

»Zdaj je pa tega dovolj!« se je te- daj oglasila mala celuloidna punčka, ki je sedela na polički v izložbi in gledala prepričljive vojake.

»Kaj morate res prav vsako noč rogoviliti in kaliti nočni mir?« se je hu- dovala. »V trgovini ne daste prav nikdar miru. Pa to se že nekako prenesi, ampak da boste začeli tudi v izložbi rogoviliti, ne, to pa že presega vse meje. Spat pojrite ali pa se pojrite vojskovat na trato.«

pa so stali mirno in negibno, ponosni vsaki na svojo moč.

Zvečer jih je prodajalka vzela iz izložbe in položila nazaj v škatlice. Za- klenila je trgovino in odšla. Tedaj pa so papirnati in čokoladni vojaki nena- doma oživelici. Z vso močjo so se upri- na pokrove in jih dvignili. Urno so po-

poveljnika, za njim pa vojake. Nekateri vojaki so nosili na ramah puške, drugi so metali bombe ali streljali, tretji pa ležali pri mitraljezih. Zadaj so stali pripravljeni na boj topničarji in tankisti.

Cokoladni vojaki so bili zaviti v srebrn, zlat, rdeč ali moder papir, pa-

skakali iz škatelj in se postavili na policah v pravilne bojne vrste drug proti drugemu. Spredaj sta se postavila poveljnika in poveljevala: »Juriš, naprej! Topovi streljajte! Tanki, na-

pada!«

In tedaj se je po obeh sovražnikih vsula toča krogel. Papirnati vojaki so čokoladne obstreljevali s papirnatimi kroglicami, čokoladni pa njih s čokoladnimi bonboni. To je bil boj, ko so brenčale krogle sem ter tja! Včasih je kakšna grešila cilj in zleteila v steklenice, ki so bile postavljene na sosednji polici. Tedaj je marsikatera steklenica zgrmela na tla in se v glasnim žvenketom razbila na sto kosov. Zjutraj pa se je prodajalka spet jezila na uboge in nedolžne miške. Misliла je, da so ji one vrgle steklenice na tla in raztresle čokoladne bonbone.

Ob jutranji zori je boj prenehal. Čokoladni in papirnati vojaki so skočili vsak v svojo škatlico. Kakor da se ni nič zgodilo, so čokali prodajalko, da jih je postavila spet nazaj v izložbo. Toda tudi papirnati vojaki so se znašli. V izložbi so našli pasje bombe in z njimi pričeli obmetavati čokoladne vojake. Joj, to je pokalo!

»Zdaj je pa tega dovolj!« se je te- daj oglasila mala celuloidna punčka, ki je sedela na polički v izložbi in gledala prepričljive vojake.

»Kaj morate res prav vsako noč ro-

Tončka Perčič

Ajda

Ajda se je razvzetela ter opojno zadehtela in povabila je v svate vse prijatelje krilate.

Priletele so čebele in na belo mizo sele, rožne čaše so nagnile jih do dna so izpraznilo — sladki medek v panj znosile.

Ves dan tam so svatovale, s sončecem so se igrale, z vetrčkom pa zaplesale — in med cvetjem se lovile, vse so sodke izpraznile, z medom shrambe napolnile, vse kozarčke natočile.

Niso nate pozabile!

Mamica povej

»Mamica, povej mi to: če je sončecu hudo, ko ves dan na nebū sveti in ne more se vrteti, tekati in se smejati in z nikomur se igrati, ves dan mora mirovati?«

»Sonček se na nebū smeje in z nasmehom zemljo greje. Rožicam odpira cvete, boža trate z njim odete. Žanki sem ter tja skakljajo in z metulji se igrajo, ko te boža se smehla, s kodenčki so ti igra — in v dnu reke se izgublja ter valove ji poljublja. Sinko moj, ne ni hudo, sončecu je prav lepo!«

POSETNICA

Z. ČERIN LAZE

Pionirji, kaj je ta mož po poklicu?

Bil sem na Valovinah

Se vsako leto sem preživel lepo počitnice. Tudi letos mi je bila srča naklonjena. S starši sem preživel prav prijetne dneve na našem sinjem Jarjanu in to blizu Pule, kjer je kranjska Počitniška zveza postavila šotor. Lepa dolinica skrita med samimi bori leži blizu znanega kopališča Stoga — kraj smo imenovali na Valovinah.

Ko smo dospeli zjutraj v Pulo, smo se z avtobusom odpeljali do tabora, kjer so nas lepo sprejeli. Vsa družina je dobila svoj šotor. Razmestili smo se in že smo jo podrišnili v vodo. V prijetnem zalinu smo se kopali vsak dan od jutra do večera. Blizu nas so taborili tudi člani društva Partizan iz Ljubljane, železničarji iz Maribora in neka skupina tovaršev iz Niša. Bilo nas je, ko listja in travje Razmeli smo se vsi prav dobro. Hranila je bila odlična, saj je skrbel za naše želodce neumorni, skrbni oče prof. Tihomir. Proti koncu taborjenja smo si ogledali tudi ladjevčino »Ulianik«. Res je to nekaj velikega in veličastnega, kjer naši delavci grade in popravljajo ladje. Sedaj je v gradnji mogočna ladja Zagorje. Ogledali smo si jo od vrha do dna — menda, bo to naša največja ladja. Videl sem tudi podmornico. Bil sem tudi v Areni, so mogočne razvaline rimskega gospodstva. Na trgu pred Areno stoji lep spomenik padlim borcem. Obiskali smo tudi zdravstveno kolonijo na otoku Stenjaku. Z motornim čolnom smo se peljali dobre petinštirideset minut. Med potjo smo srečali lepo ladjo Jadranko, ki je zelo lep in prijetno je tam živeti. Istega večera so nas ljubljanski taborniki povabili k tabornemu ognju. Lepo so peli, deklamirali in uganjali razne šale. Žal nisem mogel prisostvovati do konca, ker sva moralta z Mihom na stražo. Pred odhodom domov smo tudi mi Kranjci priredili lep poslovilni večer pri tabornemu ognju.

gorenjske bodice

△ Menda je bil prav datum 13. avgust krv, da je prišlo do naslednjega konflikta. Jaz sem gledal njega, on pa mene... — Sent, pa recite, da nisem skrivnost! Kot rečeno — drug druga gega sva gledala, le da me on ni videl, ker je bil popolnoma mrtev. O Matiček, boste rekli, pa menda ne gre za kakšno smrtno nesrečo. Tako je, ugani ste! Tako mrtev je bil, da bolj mrtev ni mogel biti, pravzaprav je bil spečen. Kdo? On, pripadnik iz rodu kebrov, ki sem ga ondan našel zapelenega v kruhu. Še toliko naj povem, da je bil kruh kupljen v Mestni pekarni na Golniški cesti v Kranju. Morda boste rekli, kako je vendar to mogoče, saj sem se že nekajkrat spoznjal ob podobne primesni v kruhu. Vse je mogoče, pa tudi to, da naši peki še vedno ne presejejo moke, preden zamešijo kruh.

Takole mi je pojarmal pred dnevi moj prijatelj: »Veš, moj sinko bi rad kupil lopar za namizni tenis. Denarja nima, pa je začel zbirati staro železo in staro gumo. Menda oboje kar dobro plačujejo pri Odpadu. Ko je zbral okrog 15 kg te navlake, je svoj »zaklad« odpeljal k Odpadu. Tamkaj ni prišel takoj na vrsto, ker je bil pred njim neki ključavnica, ki je pravkar oddajal svojo starino. Ko je ta opravil, je prišel na vrsto moj sin, medtem ko je za njim čakal še nekdo s tovornim avtomobilom. Takrat pa je skladiščnik dejal: »Ti, mali, ti imaš pa tri mesece časa, lahko čakaš. Sicer pa za to, tako ali tako ne boš nič dobil!« In na vrsto je prišel tovorni avtomobil. Malemu se je povesil nos in stresel je svojo kramo z vozička za voglim na dvorišču Odpada.«

V tem primeru gre za neznaten dogodek, ki pa vseeno postavlja nekoliko vprašanj. Zakaj Odpad postavlja ceno za star material, če pa je ta material po mnenju skladiščnika ničvreden? Zakaj »Odpad« propagira, naj otroci zbirajo star material, ko je vendar jasno, da otrok ne more pripeljati poln kamion odpadnega materiala? Zakaj naj bi imel otrok več časa kot odrasli? Včasih utegne to veljati, včasih pa čakata otroka oče in mati. Zakaj tudi ta vzvišena navada odraslih (ne samo pri Odpadu, temveč tudi v mesnici, pekarni in špeceriji itd.) otroke izrizati iz vrste?

Skladiščnik, ki je služboval pri Odpadu na Gorenji Savi v Kranju, dne 17. t. m. ob 11.30 uri naj si to po možnosti zapiše za uho. Pa tudi predstavljeni naj bi si ne zatiskali ušes pred takšnimi pojavili.

△ Veste, lep čas je že minil od tistihkrat, kar sem obiskal Prešernovo rojstno hišo v Vrbi. To sem storil pretekel nedeljo. Mimogrede sem se zapletel v razgovor z žensko, ki je menda oskrbnica Prešernove rojstne hiše, in ki prodaja obiskovalcem razne razglednice s Prešernom, z Markovo cerkvico in podobno. Dejala je, da ljudje zelo radi kupujejo te spomine, pa še to je priponnila, da zelo, zelo pogosto povprašujejo po Prešernovih poezijah žepnega formata. Iz njenega pripovedovanja sem razbral, da bi v zadnjih letih gostje pokupili več tisoč izvodov teh poezij. Menda bi bilo o tem vredno razmisiliti!

△ Pa boste morda rekli, da so loški mulci za samo škodo na svetu. Kje neki! Kar pomislite, kako lepo so prisokiili na pomoč Turističnemu društvu v Luki za 60-letnico obstoja. »Za gradom« so prav čedno polepšali klopice, se pravi, od podnožij so potrgali skoraj vse deske. Pa tudi strešni lepenki na baraki na Starem gradu niso prizanesli.

△ Nekateri živinorejci so se hapsled domisili, da ne bo napak, če bodo gojili tudi svete krave. Le-te se nameč pasejo po zelenicah pred stanovanjsko naseljino na Hujah (v Kranju). — Pravijo, da ni oblasti, ki bi mogla to preprečiti. Govori se celo, da bodo tudi ostale zelenice in parke v mestu oddali v najem živinorejem, da bi na ta način vzgojili zadostno število »svetih« krav. Interesenti, javite se! Najemnino bodo odrajtale krave iz lastnega fonda.

△ V zadnjem času je slišati nič koliko graje čez poslovovanje prodajalne »Zelenjava« pri kokrškem mostu na Jezerski cesti v Kranju. Nikar grajati možička, ki si na moč prizadeva hitro in kulturno postreči kupcev. Tudi negodovanje, če se ubogi mož kdaj pa kdaj pri obračunavanju usteje v svojo škodo, ni na mestu. Vsekakor pa zasluži več graje trgovsko podjetje »Zelenjava«, pod čigar pristojnost spada tudi ta poslovnična. Le-ta je pogosto zaprta v jutranjih in celo v zgodnjih dopoldanskih urah. Čemu? Zato, ker mora prodajalec sam nabavljati blago. Čudno, da matičnemu podjetju še ni prišlo na misel, da se morajo manjkajoče zaloge blaga dopolnjevati pravočasno, se pravi v pooldanskih ali pa v zgodnjih jutranjih urah, še preden obiščejo kupci prodajalno.

Vas pozdravlja Vaš

Bodičar!

Samovoljnježi

Niso to Prežihovi »Samorastniki«, še v daljnem sorodstvu niso z njimi. Prežihovi ljudje so namreč le sami zrastli v svojih odročnih krajih, a zrasti so, čeprav tršati, vendarle zravnani in k soncu obrnjeni. Samovoljniki pa so sorta, ki je v žlahi s samoglavneži, samoljubneži, samopašneži in podobnimi samogoloteži, torej neprikupnimi, če ne že škodljivimi elementi. Zato jim odkazuje svoje mesto tudi naš kazenski zakonik v 297. členu, ki jira preti za njih početje proti javnemu redu, z denarno kaznijo ali celo z zapornim do šestih mesecev.

Tam, kjer gre za posestne, sosedske, stanovanjske in podobne medsebojne odnose in trenja, se samovoljnosten največkrat pokaže. Naša sodišča nam lahko potrdijo, da se je ta plevel na njivah družbenega življenja precej razbohotil ter ga bo moral pomagati poručati sodiščem še vsa poštena družba. Najhuje pa se je razpasel, kjer so zadrege in trenja med državljanji na večja in mislim, da ne bo težko ugantiti, kje je to. Pri stanovanjih.

V sodnih spisih so nagradjeni visoki kipi tega plevela. Malokdaj se pa zgodi, da bi kdo odpril te spise pred vso našo družbo in ji pokazal ta plevel, da ga dobro sposna in se varuje pred njim.

Samo dva primera naj vam opišem iz teh spisov, opisem verno, kakor sta se res v zadnjih mesecih zgodila.

Prvi:

Doštudirala je za medicinsko sestro. Dobila bi službo v mestni bolnišnici, — le stanovanja ni še janjo. Pri svoji znanki, ki srečnica lahko deli skromno sobo z drugo srečnico, izve za dve upokojenci — samici, ki iščeta postrežnico in ji nudita vsaj začasno tudi »poselsko« sobico. Ponudi se jima in ti dve jo res sprejmata ob pogoju, da jima po opravljeni službi pospravi in počisti.

Ona bi se sicer rada tudi naselila v pravo stanovanje, pa ga ne najde. Povsod je vse oddano, oddano menda že za vse bodoče rodove. Tovarišice v službi ji svetujejo, naj ponudi nagradno, naj plača najemnino za leto dni vnaprej, pa bo šlo. Toda, kje naj vzaime sredstva, če jih sama nima. Ne more razumeti, kdo zagrabijo oni, ki baje vendarle storijo tako.

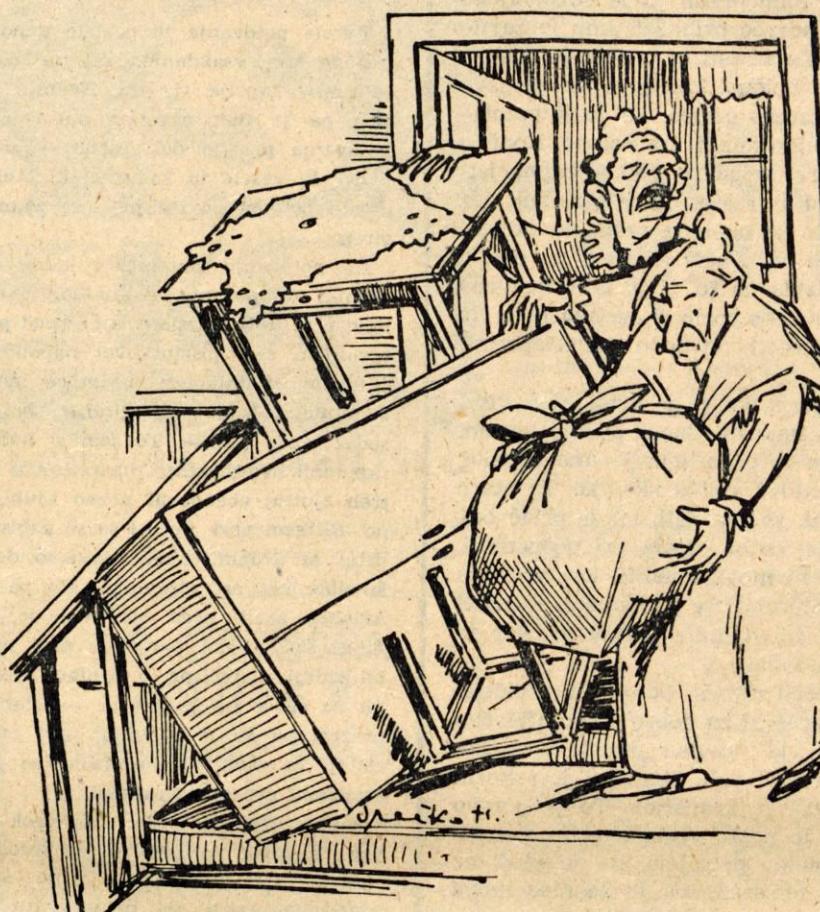
Stari samici sta z njo vedno manj zadovoljni. Vedno bolj sta namreč prepričani, da potrebujeta postrežbo dan in noč, in zato začenjata mislit na pomočnico. Že takrat, ko sta sprejeli pod streho njo, sta bili previdni, in sta zapisali v dogovor, da jo sprej-

lastno opremo. Izkoristila je začasno odstotnost samic in vtihotapila v sobo nočno omarico in visoko omaro.

Samici ji lepega dne res slovesno sporocita, da sta dobili drugo, stalno »moč ter da ji zaradi tega odpovedeta »poselsko« razmerje in z njim vred sobico. Hudo sta pa pri tem presečeni, ko najdeta v sobici razen nje

če bi ne bilo takega prerivanja med ljudmi za prebivališča. Naslednji, drugi primer bi se pa ne smel zgrediti, pa če bi bila stiska še taka!

Invalid iz osvobodilne vojne s petimi otroki, pa še vodvec povrh, stane na baji. Lastnik bajte je kmet, ki ne zahteva najemnino v gotovini, zahteva jo pa od invalida in otrok v

tudi njeno opremo. V svetem pričakovanju, da je pravica samo na njuni strani, zahtevata od »postrežnice«, da se takoj pobere z vso svojo kramo, kamor ve in zna. Niti odpovedati jih ni treba, tako sta se informirali pri nekem pravniku, saj je šlo le za poselsko razmerje. Vsiljenka, kakor sta ji rekli, pa je vztrajala pri svojem, da brez odpovedi ne bo šlo, kajti ona ni bila noben »posel«, najemnino je pa poravnava s tem, da jima je skrbela za snago in red. Ni se torej dala pregnati.

Slučaj pa je hotel, da je vsiljenka medtem zbolela. Morala je v bolnišnico,

— dninah. (Pripravna oblika izkoriscenja šibkejšega, kajne?) Bajta počista, batežna, grbava. Razpoke ji zevajo v stenah, ostrešje se zamaže, če trše zapre vežna vrata. Invalid opozori na to lastnika, moleduje tudi pri krajevnem odboru. Lastnik noče, odbor pa ne more »zakratiti« koče, pa dasi bi to ne stalno kdovskaj. Invalid z družino vztraja v portiti; sicer mu pa drugega ne preostane.

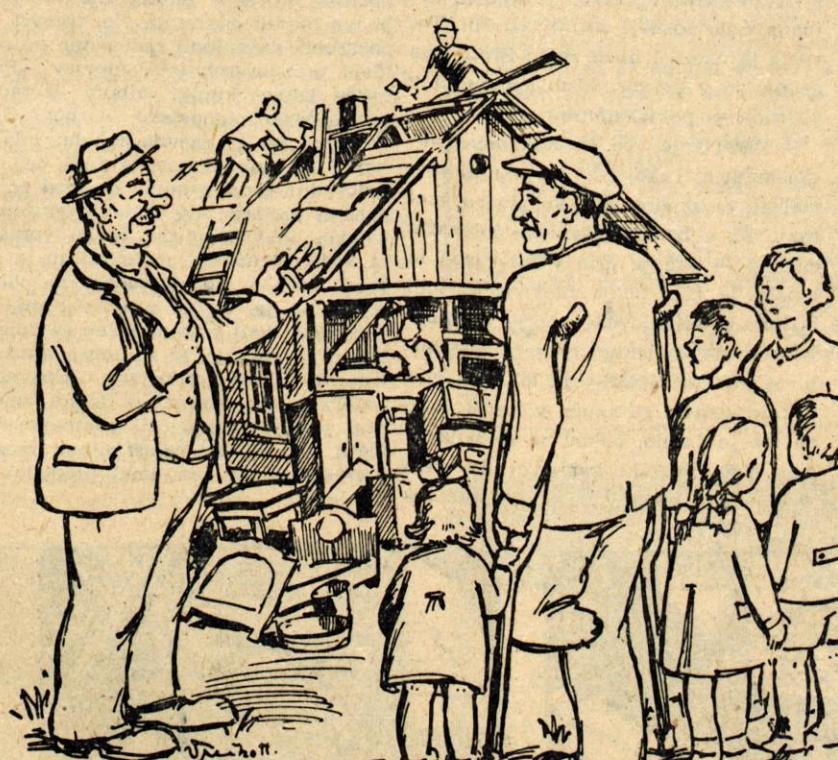
Podjeten državljan, ki je z »varčnim« življenjem prihranil lep snopčjučjurčkov, bi rad zidal. Mesto, kjer se podira stara bajta, mu je še posebno všeč. Stopi zato do kmeta in ga povpraša za ceno. Kmet ni zahteven, saj ta bajta tudi ni vredna več kakor usmiljenih rok, da jo poderejo, zemljišče pa tudi ni kdovskaj in — pogodita se. Kupčijo skleneta ob pogoju, da spravi kupec invalida z družino pod kakšno drugo streho. Kupcu res uspe pridobiti stanovanjski odbor za to, da preuredijo skladiščne prostore likvidiranega podjetja za nastanitev invalida. Toda invalid je premalo gibčen. Prehit ga družina s tremi otroki, ki se je dušila doslej v enem samem prostoru. V tega pa naj bi se umaknil invalid s petimi otroki. Invalid se temu upre in — prav ima.

A kaj stori sedaj državljan s prihanki?

Najame delavca in voznika in vsi trije se polotijo bajte. Klub prošnjam in rotenja invalida in klub joku otrok se spravijo nad streho bajte ter jo razkrijejo. »Tako, sedaj se boš pa le umaknil, upornež, tja, kamor ti je odzakano in prepustil ta prostor državljanu, ki ga je lastniku pošteno plaćal.« Tako je govoril pošteni kupec. Pa se invalid le ni umaknil. Imel je tudi tokrat prav. Sprejel je borbo proti silam, ki se vedno sarijo med nami in nas skušajo strahovati. Te sile segajo s svojimi koreninami tja do časov kapitalistične eksploracije ter še vedno niso »vse izruvane«.

Samovoljnike je kaznovalo sodišče z nekaj mesecov zapora. Invalid pa s tem ni bilo pomagano, umakniti se je moral končno pred mrazom in dežjem, kateremu prepereli leseni strop brez strehe ni bil več kos. Tak samovoljnike zasluži razen kazni tudi zanjevanje vsega ljudstva. Ljudski oblasti pa nalagajo taki primeri dolžnost, da se z vso odločnostjo in pogumom poloti zadovoljive rešitve nastanitev državljanov. V primerih, kakor je bil invalid, pa bi morala eksekutiva poseči vmes, še preden je samovoljnike snel prvo opeko z bajte!

jf.

10 TISOČ LJUDI V LESCAH

V Lescah je bil v nedeljo letalski miting, ki ga je s pomočjo Letalske zveze Jugoslavije organiziral Alpski letalski center v Lescah. Prireditvi je prisostvovalo več kot 10 tisoč gledalcev. Na mitingu je tudi nastopilo nekaj letal Jugoslavenske vojske, poleg njih pa so nastopili modelarji, jadralci ter športna in reaktivna letala.

Zdaj sta ji pa samici vrnili milo za draga. Postavili sta njeno »kramo« pred vrata v vežo, iz obzirnosti pa sta to tudi sporolili vsiljenki. V sobo, ki sta jo tako očistili njene navzočnosti, sta pa sprejeli pomočnico za postrežbo podnevi in ponoči.

Na bolniški postelji je izgnanka z muko napisala prijavo proti samicama. Več tako ni mogla. Kajti oni dve sta že sami opravili, kar bi smela opraviti le sodna oblast, če bi spoznala, da ji res tudi »poselska« soba v mestu večne pripada. Vendarle se je nashišla usmiljena duša, ki se je v svoji sobici stisnila še za navzočnost »vsiljenke«. Le kramo je morala spet poslati nazaj na dom.

Sodišče je obe samici poučilo, da je bila njuna samovoljnost še vse hujša od samovoljenke in zato tudi kazniva ter jima je naložila zaradi prevzoje vsake po tri tisočake denarne kazni.

Ta primer bi se morda ne pripetil,

V STRAŽIŠCU BODO DOBILI BETONSKO IGRIŠE ZA MALI ROKOMET

Letos bo športno društvo »Mladost« iz Stražišča sodelovalo z žensko ekipo v tekmovanju za prvenstvo Slovenije v malem rokometu. Rokometni se bodo za ta tekmovanja dobro pripravili, poleg tega pa jim bo društvo zgradilo na južni strani nogometnega igrišča novo betonsko igrišče za mali rokomet.

PRVENSTVO PIONIRJEV V KAMNIKU

Pretekli teden je bilo v Kamniku prvenstvo Slovenije za pionirje v skokih. Kakor so Kranjčani na začetku sezone obljubili, da bodo letos začeli z resnim delom z mladino, so to tudi pokazali na tem prvenstvu, kjer so imeli njihovi pionirji precej uspeha. Tekmovanje je dobro organiziral plavalni klub »Kamnik«.

Rezultati: pionirji: 1. Brezvar (Lj.) 42.07, 2. Čuk (Tr) 39.27, 3. Koprivšek (Lj.) 38.82.

pionirke: 1. Jerman (Tr) 38.92, 2. Doličar (Lj.) 37.10, 3. Stok (Tr.) 35.42.

PRED ZADNJIM SREČANJEM VODI »KAMNIK«

V pondeljek je bilo na plavalnišču »Kamnik« v Kamniku plavalno srečanje gorenjske cone slovenske plavalne lige. Gošti iz Kranja so na tekmovanje prišli z zamudo, tako da so domačini ob njihovem prihodu že odpelvali disciplini 400 m prosto za ženske in moške. Poleg tega ekipa Triglava II še ni nastopila kompletna in so domačini visoko zmagali. Po tem srečanju vodi v gorenjski cone ekipa »Kamnik«.

V prijateljski waterpolo tekmi pa sta se po plavalnem sporedru srečali prvi moštvi Triglava in »Kamnika«. Zmagal je visoko Triglav s 14:2.

SPORTNE PRIREDITVE GORENSKIH TABORNIKOV NA POLOTOKU VERUDICA PRI PULI

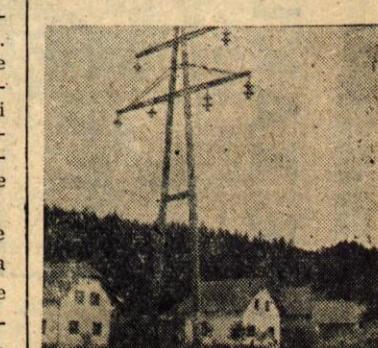
Tretnja skupina 200 otrok padlih borcev z Gorenjske, ki se je 14 dni mudila na tabornjenju na polotoku Verudica pri Puli, je v zadnjih dneh imela vrsto športnih tekmovanju in prireditv.

Tako je pred dnevi moštvo mladincov iz Kranja premagal tovarisce iz Murske Sobote v prijateljski nogometni tekmi z 2:0. Izvedli so tudi strelsko tekmovanje, katerega se je udeležilo 70 tekmovalcev — tabornikov in 11 članov vodstva tabora. Tekmovali so z zračno puško od 50 možnih krogov. Pri mladincih je zasluženo osvojil 1. mesto Vladimir Boben z 38 krogov, pri mladinkah Almira Kukelj 21 krogov, pri vodstvu tabora pa Zvonko Ažman 43 krogov.

— an.

KAMEN spotike

Prebivalci te nove naselbine v Naklem, ob glavni cesti Ljubljana-Bled, si morajo zvečer še vedno svetiti s petrolekjam, njihovi radio aparati pa molčijo še zapečateni. Naselje namreč

nima elektrike, čeprav teče mimo, kot kaže fotografija, vod visoke napetosti. Za elektrifikacijo bi bil seveda potreben denar, voda prebivalci naselja sami radi pomagali. Razpravljali že tudi na živcev, vendar pravijo, dobili pravega odgovora.

MIMI
MALENČEK
KONIG
VIGENCI 165
ROMAN

V njuni ljubezni je bilo pravzaprav nekaj čudnega. Čeprav sta bila dan za dnem skupaj, je Dominik skoro nikoli ni ljuboval, nikoli več tako kot tisti večer, ko se je vrnil iz Gradca. Govoril je z njo o svojih poslih, mimogrede jo je razmišljeno pogladil po roki, sicer pa se ji ni preveč približal. Ano je že jalo po topolini. Še več. Želela si je vroče strasti in včasih je mislila, da ga morebiti zadržuje misel na Polono. Pazila je na njegove korake, toda nikoli več ni šel v Kamno gorico. To jo je potolažilo. Čez čas se ji je zelo nesmiselnou misliti na Polono. Končno — kako bi se mogla dekla, pa čeprav mlada in čedna, primerjati z njo, z Gašperinovo Ano? Tudi si je rekla, da je Dominik čez glavo zakopan v delo in skrbi. Ko se bo tega rešil, bo utegnil več misliti nanjo. Predpustom, ko bo nehala žalovati po očetu, bi se lahko poročila. Kadar je mislila na to, ji je srce nemirno razbijalo, postajala je vsa nestrpna. Še malo ji ni bilo mar, da so si ženske v trgu že začele šepetati, da bodo pri Gašperinu dobili novega gospodarja.

Tako je bilo vse do srede poletja, ko se je vrnil Aleš. Pisal je, da pride in Ana mu je poslala naproti hlapca Jožo z vozom. Pripeljala sta se sredi dopoldneva in prvo, kar je Ana opazila, ko ju je zagledala, je bila študentova velika skrinja. To staro skrinjo, okrašeno s srci in rožami, so mu dali, ko je prvič odhajal v mesto in čez počitnice je vedno ostala pri gospodinji. Bila je težka in nerodna, Ana si ni mogla misliti, kaj je fanta pičilo, da jo je privlekel domov. Morebiti se je namenil menjati stanovanje? Da, tako bo. — Več ni utegnila premisliti, ker je stekla na dvorišče, da bi ga pozdravila.

Ko je prišla ven, je ravno skočil z voza. Odkar ga ni videla, se je še potegnil — zdaj jo je preraščal za dobro glavo. Oblečen je bil čedno, mestno, mlado lice je pravkar zorelo v moško oglastost, na bradi mu je poganjal prvi puš. Stisnil ji je roko in jo pozdravil. Zdel se ji je zadržan in zamišljen. To je gotovo od vožnje. Potem je rekel Joži, da bosta vzela skrinjo z voza. Bila je težka, polna knjig in obleke, poprijela sta jo vsak na svojem koncu, Ana je pomagala na sredi, pa je še niso mogli spraviti z nerodnega voza.

»Strica bom poklicala,« je menila Ana in stekla v vigenc. Vrnila se je z njim in skupaj so spravili skrinjo na tla, nato pa so jo odnesli v sobico zgoraj, kjer je Aleš navadno prebil počitnice.

»Kako da si pripeljal skrinjo domov?« je vprašala Ana, ko so sedeli v hiši. »Ali si hočeš poiskati drugo gospodinjo?«

»Ne,« je odgovoril fant, »ne grem več v šole. Doma bom ostal.«

»Aaa? Ali si padel?«

»Nisem. Toda premislil sem si. Tudi stric Filip mi je pisal, naj raje ostanem doma in se držim svojega.«

Stric Miklavž je vstal in poln notranjega zanosa kar zaplavil proti Alešu. Lopnil ga je po ramu in vzklikanil:

»Da te je le pamet srečala! Doma ostani in kovačije se loti!«

»Saj se je tudi bom,« je zatrdil Aleš.

Ana je bila začudena, za trenutek se ji je zdelo, da ne razume niti besede od vsega, kar moška govorita. Potem se je osvestila in začudila, kakor da se je v njej nekaj prelomilo na dvoje. Zadnje mesece niti mislila ni več na to, da bi se Aleš vrnil in hotel ostati za zmeraj doma, še manj pa, da bi se lotil kovačije. Kakor blisk jo je prešinila misel: — Kako bo z Dominikom, ki dela v obeh vigencih? Pogodbo ima, saj ga Aleš ne bo mogel izriniti! Razumela je, da ni mogoče Dominiku niti ob novem letu odpovedati pogodbe, ker bi potem vse njegovo pričadevanje propadlo, z njim vred pa njeno upanje, da se bosta poročila. Misli so ji prehitevale druga drugo in naposled sama ni več vedela, kaj naj reče ali stori, čutila je samo, da ji ni prav, ker se je brat vrnil domov, in ugotovila, da si je že nekaj časa dom lastila čisto zase, ne da bi pri tem še mislila na brata. Zato je rekla bolj rezko, kot je hotela:

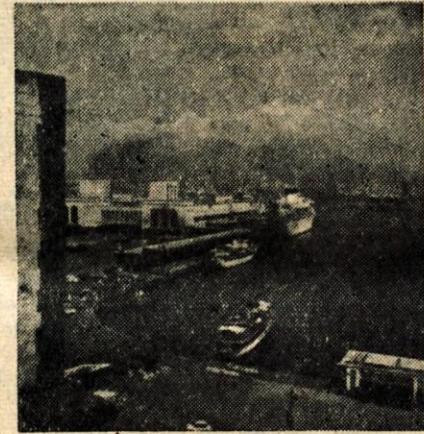
Vesele in žalostne s potovanja v Italijo

Takole potovanje je postal danda- ge. Lahko smo bili ponosni, da repre- nes že kar vsakdanje, saj te celo zentiramo standard slovenskega obrt- »Putnik« zapelje tja do Neaplja. S ništva. (Jaz sem bil kot edini študent tem pa je tudi navadno opisovanje častna izjema, ker pa sem denar za iz- potovanja postal dolgočasno — zato let zaslužil s počitniškim delom in danes le vesele in žalostne, ki lahko packanjem papirja, so me klicali za dolete potnika po Italiji — za zadnjo Benjamina.)

Na potovanju skupine, v kateri se potniki ne poznajo, so najbolj zanimivi prvi tipljali DOMA. Dan pred potovanjem sem prisluškoval napotkom prijazne »Putnikove« uradnice neki sopotnici: »Cim prej pridite, boljši sedež boste dobili.« To sem si dobro zapomnil in prihodnje jutro sem že ob treh zjutraj občudoval nočno Ljubljano. Bil sem prvi. Počasi so se nabirali drug za drugim, nekdo je celo delil številke kot pri zdravniku. Ko pa je avtobus zavil pred poslovalnicu, ni nihče več gledal nanje — prvi sem bil zadnji, k sreči pa se ni nihče spomnil na sedež poleg šoferja — ostal je prazen, pa se je spolnilo: prvi bodo zadnji in zadnji bodo prvi. Vso pot sem imel prekrasen razgled.

Seveda, MEJA, ta je bila vzrok ti- šine, pogovor se nikakor ni sprostil. Vsakdo je bil zatopljen v svoje »špe- kulative« misli, da bi v Italiji ne ostal brez denarja. Skrite cigarete, dolarji, dinarji so kot mora pritisnali na streho, čeprav je bilo šele 5 zjutraj. Nekatere sopotnice so se nervozno pre- sedale in ogledovale ter vneto trdile, da se ne splača »RISKIRATI«. Dom- ači pregled smo srečno prestali, vstopil je karabinjer: »Cigaretti?«, in že je posegel po kovčku postarnega tovari- Ša. »Ne, ne samo BRODO.« Tedaj pa vsi v smeh (seveda, tisti ki so poznavali italijansčino), najbolj pa se je režal karabinjer in na vneta zatrjevanja, da nimamo ničesar preveč, je zapustil av- tobus. Sele pozneje so mi razložili. To- variš je namreč hotel reči »Brott«, pa se mu je v nervozu kruh spremenil v »brodo« — po italijansko: juho.

V TRSTU je vse obsedla menjalni- ška mrzllica. Takoj smo vsi postali spe- cialisti za devize. Na kolodvoru men- najo 85, v banki 90, v neki mlekarji celo 95 — vse je drlo v mlekarji in kmalu je bila polna Slovencev; tudi lastnik je bil Slovenec in je potreboval dinarje za nakup mleka v Sloveniji. »Cambiate dinari«, je bil prvi stav- ek, ki sem se ga naučil v Italiji. Zelo pa me je čudilo, odkod so se pojavili celo 5000 dinarski bankovci in celo zlate ure nekaterim niso bile predra-

PRISTANIŠČE V NEAPLU

nje samo moške — po nekdanji navava. Pravijo, da zaradi morale. To brez- ozbirno mučenje ženske radovednosti bi res morali odpraviti. No, trgovci so poskrbeli, da najbolj radovedne ne od- idejo praznih rok iz Pompejev. »Pod roko« lahko kupijo album izbrane, popravljenje pompejske pornografije. Trgovina pa se razvija takole: mlade fante (to sem bil seveda tudi jaz) in radovedne ženske, muhe na med pompejskih prodajalcev, si takle postopajo najprej pobliže ogleda, če ga vpraša- za vodo, te popelje malo vstran in od daleč pokaže album, toliko, da vidiš kaj sploh je. Ce se zanimaš zanj, te popelje še bolj vstran, začne se dolgo- trajno barantanje, ki se konča z mast- nim dobičkom prodajalca (skrivnost navaja ceno), kupec pa lahko znan- cem pokaže zanimivosti pompejanskih fresk. Jaz jih na žalost nisem mogel razveseliti, ker sem imel premalo lit in cigaret.)

NEAPELJ je znan po svoji revčini. Stirinajstletni fantje se potikajo kot gangsterji po cestah s cigareto v ustih. Vsi znajo angleško. »Kdo si?« »Daj mi pet lir za cigarete,« je prvi pozdrav. Potem pa kmalu zaide pogovor v bolj kalne vode: »Do you stay here at night?« »Do you like girls? I'll bring you some!« (Ostaneš tu čez noč? Imaš rad dekleta? Privedel ti jo bom!) Mo- goče takole ponuja svojo sestro...

V Neaplju — deželi pomaranč — smo se jih hoteli tudi poštano najesti in naše sopotnice so kar tekmovali, kje bo katera staknila cenejše. Vse so planile v neko trgovino. 50 lir kila! Kmalu je bila trgovina prazna. Iz Neaplja pa se je vlekla za nami sled pomaranč. Iz njih ne bi mogel iztisniti niti kapljé soka.

Se ena zanimivost Neaplja: njihov delovni čas od 9. do 12. in od 16. do 21. ure.

RIM nas je prevzel. Angelski grad, Forum, Vatikanski muzej, Kolosej, Katakombe, vse smo si ogledali, nekateri petičnejši so celo pokukali v nočno življenje. Mognede so ženi režiserja Mahniča v cerkvi Sv. Pavla ukradli denarnico. Najbolj zanimiv pa je bil lov za posnetki po kupoli cerkve Sv. Petra. Aparat smo prethotapili v pristnem gorenjskem cekarju, potem pa so nekateri »stražili« paznike, jaz pa sem fotografiral.

Povsod po Rimu sem naletel na mla- de, lepo oblecene postopajoče moške, ki nikakor niso kazali videza turista, pa sem vprašal enega pri Fontana di Trevi:

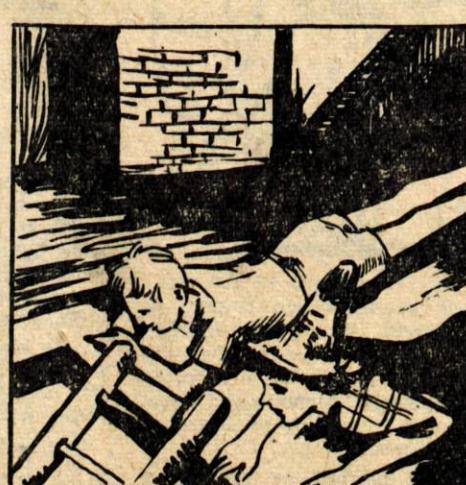
»Kaj delate?« — »Nič!«
»Od česa živite?« — Pokaže policij- sko legitimacijo.

»Zakaj sedite tu?« — »Da pazim na turiste.«

»Zakaj?« — »Da jih ne bi okradli.« Kar vesel sem bil, meni niso mogli ničesar ukrasti. Od 3000 din in 1000 lir nisem imel niti centa več.

O BENETKAH lahko povem samo, da so zelo lepe, drage, smrdljive, da je malo manjkalo, pa bi nehotno postal emigrant. Sedel sem na počasen »beneski tramvaj« in se vozil od Trga Sv. Marka do postaje celih 45 minut in bi skoraj zamudil vlak. To me je tako pretreslo, da sem v Trstu moral spiti obvezno Coca-colo (slabšo od cocte). Komaj sem si opomogel od prestanih skrbiv, smo bili že v Ljubljani in vso pitljago: meter dolgimi punč- kami, odejami, urami in drugo kra- mo (jaz pa s polnim žepom vstopnic iz raznih zbirk in muzejev ter prazno denarnico — še en mesec sem potem moral delati za »pufe«). Vendar mi ni bilo žal lepega izleta.

JANKO KREK

13.

Huck se je obotavil: »Jaz že ne morem, umrem, če se zbudita!« Tom je pri- ganjal, Huck ga je zadrževal. Nazadnje je Tom vstal in se prav rahlo prestopil. Toda že pri prvem koraku so trhla tia tako zaškripala, da se je od strahu sese- del. Potem ni več poizkušal. Dečka sta ležala tam in štela minute, ki so se jima zdela cela večnost. Končno sta z ve- řejem ugotovila, da se sonce vendarje nagiba k zatonu.

14.

Vtem sta se možakarja zbudila. Joe je sedel in strmel okoli sebe. Nato je butnil svojega pajdaša in mu velel: »Cas je, da odrineva! in nato se pristavil: »Kaj bova storila z najinim plenom, ki sva ga pustila tu?« »Mislim, da bi ga pustila tu, kakor vedno. Nima smisla, da ga vla- čiva drugam. Šest sto petdeset srebrnjakov je že lep tovor.« — »Dobra misel.« Je dejal Spanec in začel z nožem kopati v koču sobe. Toda njegov nož je ob ne- kaj zadel.

15.

»Kaj je?« ga je vprašal Joe. — »Nap- strohnela deska, ne, mislim, da je skri- ja! Sem pojdil in pomagaj, bova videla- kaj je! Med kopanjem je napravil luk- njo v skrinjo. Joe je vtaknil roko vanjo in jo spet potegnil iz nje: »Hej, brate, denar!« — Možakarja sta ogledovala pol- no pest kovancev. Zlatniki so bili. De- čka nad njima sta bila prav tako vze- mirjena ali pa morda še bolj kot roparja- in prav tako navdušena. Spanec je re- kel: »Tam je star zarjavel kramp, pre- sem ga videl. Brž bova opravila...«